

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	40185 Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40185
Назва ОП	Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Хомутенко Людмила Іванівна, Цебенко Олег Олександрович, Балак Ілона Олександрівна, Ковальчук Марина Олегівна, Панасенко Ганна Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.10.2022 р. – 20.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cloudsiiredu.sharepoint.com/sites/osp4/Shared%20Documents/Forms/AllItems.aspx?ga=1&id=%2Fsites%2Fosp4%2FShared%20Documents%2FDo%91%Do%B0%Do%BA%Do%Bo%Do%BB%Do%Bo%Do%B2%D1%80%Do%Bo%D1%82%2F291%20%Do%9C%D1%96%Do%B6%Do%BD%Do%Bo%D1%80%Do%BE%Do%B4%Do%BD%D1%96%20%Do%B2%D1%96%Do%B4%Do%BD%Do%BE%D1%81%Do%B8%Do%BD%Do%B8%2C%20%D1%81%D1%83%D1%81%Do%BF%D1%96%Do%BB%D1%8C%Do%BD%D1%96%20%Do%BA%Do%BE%Do%BC%D1%83%Do%BD%D1%96%Do%BA%Do%Bo%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%82%Do%Bo%20%D1%80%Do%B5%Do%B3%D1%96%Do%BE%Do%BD%Do%Bo%Do%BB%D1%8C%Do%BD%D1%96%20%D1%81%D1%82%D1%83%Do%B4%D1%96%D1%97%2F%Do%9A%D1%80%Do%Bo%D1%97%Do%BD%Do%BE%Do%B7%Do%BD%Do%Bo%Do%B2%D1%81%D1%82%Do%B2%Do%BE%20%28%Do%Bo%Do%BC%Do%B5%D1%80%Do%B8%Do%BA%Do%Bo%Do%BD%D1%96%D1%81%D1%82%Do%B8%Do%BA%Do%B0%2C%20%D1%81%D1%85%Do%BE%Do%B4%Do%BE%Do%B7%Do%BD%Do%Bo%Do%B2%D1%81%D1%82%Do%B2%Do%BE%2C%20%D1%94%Do%B2%D1%80%Do%BE%Do%BF%Do%B5%Do%B9%D1%81%D1%8C%Do%BA%D1%96%20%D1%81%D1%82%D1%83%Do%B4%D1%96%D1%97%2C%20%Do%Bo%D1%84%D1%80%Do%B8%Do%BA%Do%Bo%Do%BD%D1%96%D1%81%D1%82%Do%B8%Do%BA%Do%Bo%29%20%28%Do%B7%20%Do%BE%Do%B1%Do%BE%Do%B2%E2%80%99%D1%8F%Do%B7%Do%BA%Do%BE%Do%B2%Do%B8%Do%BC%20%Do%B2%Do%B8%Do%B2%D1%87%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F%Do%BC%20%Do%B4%Do%B2%Do%BE%D1%85%20%D1%96%Do%BD%Do%BE%Do%B7%Do%B5%Do%BC%Do%BD%Do%B8%D1%85%20%Do%BC%Do%BE%Do%B2%29%2F%Do%94%Do%B>

E%Do%BA%D1%83%Do%BC%Do%B5%Do%BD%D1%82%Do%B8%20%Do%
B4%Do%BB%D1%8F%20%Do%Bo%Do%BA%D1%80%Do%B5%Do%B4%Do%
%B8%D1%82%Do%Bo%D1%86%D1%96%D1%97%2F%Do%92%D1%96%Do%
%B4%Do%BE%Do%BC%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D1%81%Do%
%Bo%Do%BC%Do%BE%Do%BE%D1%86%D1%96%Do%BD%D1%8E%Do%B
2%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F%20%Do%9E%Do%9F%Do%9F%2Ep
df&viewid=e894f688%2D2f75%2D4d2f%2Db1ac%2D2e0fa3a7a961&parent
=%2Fsites%2Fosp4%2FShared%20Documents%2F%Do%91%Do%Bo%Do%
BA%Do%Bo%Do%BB%Do%Bo%Do%B2%D1%80%Do%Bo%D1%82%2F291
%20%Do%9C%D1%96%Do%B6%Do%BD%Do%Bo%D1%80%Do%BE%Do%B
4%Do%BD%D1%96%20%Do%B2%D1%96%Do%B4%Do%BD%Do%BE%D1%
81%Do%B8%Do%BD%Do%B8%2C%20%D1%81%D1%83%D1%81%Do%BF%
D1%96%Do%BB%D1%8C%Do%BD%D1%96%20%Do%BA%Do%BE%Do%BC
%D1%83%Do%BD%D1%96%Do%BA%Do%Bo%D1%86%D1%96%D1%97%20
%D1%82%Do%Bo%20%D1%80%Do%B5%Do%B3%D1%96%Do%BE%Do%B
D%Do%Bo%Do%BB%D1%8C%Do%BD%D1%96%20%D1%81%D1%82%D1%8
3%Do%B4%D1%96%D1%97%2F%Do%9A%D1%80%Do%Bo%D1%97%Do%B
D%Do%BE%Do%B7%Do%BD%Do%Bo%Do%B2%D1%81%D1%82%Do%B2%
Do%BE%20%28%Do%Bo%Do%BC%Do%B5%D1%80%Do%B8%Do%BA%Do%Bo%2C%2
0%D1%81%D1%85%Do%BE%Do%B4%Do%BE%Do%B7%Do%BD%Do%Bo%
Do%B2%D1%81%D1%82%Do%B2%Do%BE%2C%20%D1%94%Do%B2%D1%
80%Do%BE%Do%BF%Do%B5%Do%B9%D1%81%D1%8C%Do%BA%D1%96
%20%D1%81%D1%82%D1%83%Do%B4%D1%96%D1%97%2C%20%Do%Bo%
D1%84%D1%80%Do%B8%Do%BA%Do%Bo%Do%BD%D1%96%D1%81%D1%
82%Do%B8%Do%BA%Do%Bo%29%20%28%Do%B7%20%Do%BE%Do%B1
%Do%BE%Do%B2%28%09%9%D1%8F%Do%B7%Do%BA%Do%BE%Do%B
2%Do%B8%Do%BC%20%Do%B2%Do%B8%Do%B2%D1%87%Do%B5%Do%
BD%Do%BD%D1%8F%Do%BC%20%Do%B4%Do%B2%Do%BE%D1%85%20
%D1%96%Do%BD%Do%BE%Do%B7%Do%B5%Do%BC%Do%BD%Do%B8%
D1%85%20%Do%BC%Do%BE%Do%B2%29%2F%Do%94%Do%BE%Do%BA
%D1%83%Do%BC%Do%B5%Do%BD%D1%82%Do%B8%20%Do%B4%Do%B
B%D1%8F%20%Do%Bo%Do%BA%D1%80%Do%B5%Do%B4%Do%B8%D1%
82%Do%Bo%D1%86%D1%96%D1%97

Програма візиту експертної групи <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/291/40185-Program-of-expert-visits.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» була запроваджена в 2020 році на кафедрі міжнародного регіоназнавства ННІМВ КНУ імені Тараса Шевченка. Розробники ОП проаналізували аналогічні програми в Великій Британії, Польщі, Ізраїлі. Оновлення ОП відбулось 2021 р. як реакція на прийняття стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти 4 серпня 2020 р. У 2022 році зміни до ОП не вносились. Важливою складовою

навчального процесу є акцент на вивчення іноземних мов і високий рівень їхнього забезпечення. ОП передбачає також отримання (за умови виконання зазначених в ОПП вимог) професійної кваліфікації «Фахівець з країнознавства», «Фахівець з перекладу». Програма враховує можливість формування студентом освітньої траєкторії («Вибірковий перелік 1-8»), а також потреби ринку праці, галузевий та регіональний контекст, що знайшло своє відображення в вибіркових блоках «Американістика» /«Сходознавство»/ «Європейські студії» /«Африканістика», а також певних ОК, серед яких: «Міжнародні відносини та світова політика», «Міжнародне публічне право», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародний бізнес», «Міжнародна інформація» тощо. Діяльність за ОП характеризується співпрацею із багатьма потенційними роботодавцями, зокрема випускниками попередніх /суміжних ОП, які вмотивовані до участі в формуванні якісної ОП. Перспективою вбачається впровадження навчання за ОП на другому (магістерському) рівні освіти, оскільки в ЗВО є всі необхідні умови для його реалізації. Кафедра міжнародного регіоназнавства демонструє ефективну налагоджену комунікацію зі стейкхолдерами. В якості гостей лекторів запрошуються професіонали-практики, представники від роботодавців. Професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, відповідає спеціальності та освітнім компонентам, які вони викладають, а маючи досвід науково-педагогічної та професійно-практичної діяльності, постійно підвищують свою професійну майстерність. розширення практики застосування мультимедійних та ІТ-технологій, а також засобів дистанційного навчання в освітньому процесі, запровадження викладання окремих навчальних дисциплін англійською мовою ОП має потенціал до розвитку та вдосконалення шляхом розширення практики застосування мультимедійних та ІТ-технологій ,організації регулярних майстер-класів за участі українських та іноземних фахівців тощо.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, враховують особливості самої програми та не містять дискримінаційних положень, щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на веб-сайті ЗВО. Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, є чіткими і зрозумілими, доступні у відкритому доступі для здобувачів вищої освіти, викладачів за ОП, роботодавців й інших стейкхолдерів. ОП є структурованою як у контексті загального часу навчання, так і змістовно. Високий рівень викладання іноземних мов, а також змістовне наповнення саме цих ОК. Цілі та ПРН орієнтовані як на традиційні напрямки застосування знань та навичок, в тому числі з досвіду закордонних ЗВО, так і на потреби, з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту. ЗК сприяють набуттю студентами низки соціальних навичок і вмінню ефективно навчатись, а СК поглиблюють знання про міжнародні відносини, розуміння основних принципів і тенденцій розвитку країн/регіонів та регіональної специфіки, глобалізаційні процеси, а також вдосконалюють аналітичні та прогностичні здібності здобувачів ОП. Зміст, структура ОП дає змогу здобути знання та навички, необхідні для роботи в міжнародних та недержавних організаціях. Рівень задоволеності здобувачів методами навчання і викладання моніториться через проведення опитувань. У цілому він є високим. Результати дослідження НПП та здобувачів освіти впроваджуються в освітній процес. Академічна та професійна кваліфікація НПП відповідає рівню, що необхідний для якісного викладання на ОП. У ЗВО розроблена широка система стимулювання професійного зростання НПП. Активним є наукове товариство студентів, до складу якого входять і здобувачі даної ОП, які також організують низку конференцій та круглих столів, присвячених питанням європейської та євроатлантичної інтеграції України, кризових ситуацій на Кавказі, Близькому Сході, у Східній Азії, зовнішньої політики іноземних держав тощо, що демонструє високий рівень здобутих теоретичних знань. В університеті розроблено ряд нормативних документів, які уможливають формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти, а також набуття ним *softs kills*. Чіткі та зрозумілі правила визнання РН вступників, отриманих в інших ЗВО та зокрема за програмами міжнародної академічної мобільності. Розвинута інфраструктура та МТЗ із безоплатним доступом для здобувачів і викладачів. Книжковий фонд бібліотеки налічує близько 114 тис. примірників наукової та навчальної літ-ри для студентів-міжнародників. Продемонстрована практика дотримання академічної доброчесності. ЗВО має широке коло іноземних партнерів, з якими реалізує програми академічної мобільності для НПП. Належна увага приділяється морально-психологічному стану здобувачів та викладачів. Створена чітка і зрозуміла процедура вирішення конфліктних ситуацій.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Навчальний план ОП потребує оновлення структури. Необхідно оновити зміст деяких ОК. Не всі подані відгуки-рецензії відповідають саме ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)», оскільки в них мова йде про випускників та кількарічний досвід співпраці з ними. ЕГ рекомендує поглибити комунікацію із здобувачами ОП та роботодавцями для підвищення якості освітнього процесу. Відмічається низька активність здобувачів в опитуваннях. Необхідно включати до розробників ОП представників старших курсів. Потребує вдосконалення процес обговорення результатів анкетування здобувачів та роботодавців. Необхідним є залучення позицій та інтересів студентського самоврядування Інституту та ун-ту до процесу формулювання цілей та ПРН за ОП. Недостатня інформаційна та освітня підтримка здобувачів за ОП «Країнознавство (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)», рекомендується звернути увагу на вчасне надання студентам доступу до програм вибіркових дисциплін, інформування щодо наукових конференцій та можливостей. Відсутня версія офіційних інформаційних ресурсів ЗВО для людей з вадами зору. Рекомендується впровадити таку інфраструктуру. На сайті не розміщено графік проведення консультацій НПП; у відкритому доступі на сайті немає переліку вибіркових дисциплін та робочих навчальних програм до них; база наукових та навчально-методичних видань НПП даної ОП не представлена публікаціями методичних рекомендацій до усіх нормативних та вибіркових дисциплін. Відсутність робочих програм

вибіркових дисциплін на сайті ННІМВ. Недостатність практико-орієнтованих занять, застосування інтерактивних форм навчання за окремими освітніми компонентами. Загальний обсяг практик за ОП усього 6 кредитів, що складає лише 2,5 % від загальної кількості кредитів за ОП. ЕГ рекомендує збільшити кількість кредитів на кожен вид практики, а також розглянути можливість введення ще практик: країнознавчу/ комп'ютерну/ознайомчу тощо. Відсутність залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до проведення аудиторних занять. Маючи потужну підтримку з боку роботодавців, потрібно активно залучати їх до навчального процесу в проведенні аудиторних робіт, що створювало б нові можливості для вдосконалення практико-орієнтованого навчання. Розширити групу розробників ОП (наприклад, за рахунок представників від здобувачів, студентського самоврядування, представника роботодавців, а також представників академічної спільноти) Необґрунтоване присвоєння професійної кваліфікації. Професійний стандарт відсутній, механізм присвоєння відповідних професійних кваліфікацій за ОП не має чіткого класифікатора. На ОП як і взагалі в КНУТШ не застосовуються процедури визнання РН, отриманих у неформальній освіті, тому рекомендовано популяризувати неформальну освіту серед здобувачів вищої освіти ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» має чіткі цілі, які демонструють взаємозв'язок з місією та стратегією ЗВО: створення інноваційного інтелектуального середовища для формування високорозвиненої особистості, що володіє глибокими фундаментальними знаннями та прикладними навичками, інноваційні освітні технології з акцентом на прикладних аспектах у підготовці фахівців, проведення відкритих лекцій та практичних майстер-класів провідними фахівцями світового рівня в галузі міжнародних відносин, впровадження сучасних інформаційних технологій, активне міжнародне співробітництво тощо (<https://bit.ly/3WPNGE7>; <https://bit.ly/3UwhuEs>; <https://bit.ly/34SDGDK>). Фокусом програми є підготовка фахівців, здатних аналізувати та розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та регіональних студій, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування відповідних теорій та методів. ЗВО добирає форми навчання та викладання, відповідні заявленим цілям ОП, та ресурси, достатні для їх досягнення. До формування цілей та програмних результатів навчання залучено широкі кола стейкхолдерів – переважно випускників ОП в межах 291 спеціальності. При формуванні цілей ОП враховано галузевий та регіональний контексти. ОП забезпечує досягнення всіх програмних результатів навчання, які відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Під час зустрічі 1 з керівником та менеджментом ЗВО, було зазначено, що освітня політика університету формується із врахуванням потреб стейкхолдерів, а саме: здобувачів вищої освіти, потенційних роботодавців, академічної спільноти та інших зацікавлених осіб. Також під час зазначеної зустрічі й усіх наступних ЕГ було встановлено, що загальноуніверситетська освітня політика є, в першу чергу, студентоцентрованою. За програмою передбачено присвоєння професійної кваліфікації, що також, як було наголошено Гаранткою та проектною групою, а також представниками структурних підрозділів, є унікальним для підготовки фахівця з країнознавства в Україні та фахівця з перекладу певної іноземної мови. (Зустрічі 10 та Резервна). Гарантка додала, що зазначена освітня програма є унікальною для регіону і постійно оновлюється з урахуванням позицій зацікавлених осіб, зокрема і роботодавців. Це було підтверджено у ході фокус-груп з роботодавцями (Зустріч 12). Цілі ОП чітко відповідають місії та стратегії ЗВО, в т. ч. в загальному контексті інтеграції України до європейського освітнього простору. Необхідна інформація розміщена у вільному відкритому доступі на сайті ЗВО та сайті Інституту.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Коло стейкхолдерів сформоване відповідно до ОП. Опрацювавши відгуки-рецензії, провівши зустрічі 1, 12 і Резервну, ЕГ переконалась, що під час формування мети ОП та ПРН, було враховано практичний контекст шляхом орієнтування на інтереси стейкхолдерів. ЕГ встановлено, що в Університеті систематично проводяться опитування здобувачів вищої освіти, результати яких враховуються при змістовому наповненні професійних компонент ОП, а також під час організації освітнього процесу (пр. № 1 від 31.08.2021; № 12 від 30.06.2022). Також

під час зустрічі з потенційними роботодавцями, зокрема представниками Генерального консульства України в Дюссельдорфі, Державного науково-виробничого підпр. «Державний інформаційний геологічний фонд України», ГО «Адастрааналігік», ІТ-компанія «Кодісофт», компанії «Lux Stream General Trading LLC» (Дубаї, ОАЕ), Посольства України в Норвегії, було з'ясовано, що певні організації/установи готові забезпечити перших випускників ОП робочими місцями (Зустріч 12). Під час проведення фокус-груп здобувачі повідомили про свою участь в перегляді ОП, безпосереднє залучення до процесу оновлення ОК шляхом участі в засіданнях кафедри, опитуваннях та спілкуванні з завідувачем кафедрою (Зустріч 7). Поради від здобувачів щодо поліпшення якості ОП: варто приділяти більше уваги сучасності, бракує здобувачам обізнаності щодо наукової складової (загальноуніверситетська проблема, – на думку здобувачів), систематизувати вибір іноземних мов, покращити і саму пропозицію, і перелік, і процедуру розподілу за мовами тощо (Зустріч 7). Здобувачами також було відмічено високий рівень викладання іноземних мов (Зустріч 7). Здобувачі підтвердили факт проведення анонімних опитувань щодо задоволеності якістю викладання. Також результати відповідних опитувань були надані на запит ЕГ. Варто відмітити низьку активність здобувачів за відповідними опитуваннями: наприклад, «Опитування щодо якості роботи ОПП» 2022 взяли участь 2 курс – 12 осіб; 2021, 1 курс, – 6 осіб. Також ЕГ відмічає, що відповіді здобувачами надавались не на всі питання анкети – трапляються питання, на які було надано 4 з 12 можливих відповідей; 2 з 23, 4 з 23, 2 з 23 тощо. Коментуючи твердження анкети «Я брав(ла) участь в обговоренні змін до ОП і мені зрозумілі причини врахування або неврахування моїх пропозицій», 18,2 % опитуваних зазначили, що незадоволені. Коментуючи твердження анкети «Участь у вдосконаленні освітньої програми» була надана лише 1 відповідь. Академічна спільнота бере участь у визначенні цілей та ПРН під час засідань кафедри з питань перегляду ОП, електронною поштою та безпосередньої комунікації з Гаранткою. НПП за результатами роботи зі здобувачами вносили певні пропозиції щодо конкретизації цілей, наповнення та ПРН. Після подальшої дискусії з іншими зацікавленими особами, такі зміни вносилися до ОП (Зустрічі 4, 7, 10, 11). Наразі потребує більшої уваги залучення позицій та інтересів студентського самоврядування Інституту та ун-ту до процесу формулювання цілей та ПРН.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При розробці ОП вивчався досвід вітчизняних ЗВО, які провадять освітню діяльність за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»; залучались фахівці з Прикарпатського національного ун-ту імені Василя Стефаника, Ужгородського національного університету. Цілі та ПР орієнтовані як на традиційні напрямки застосування знань та навичок, в тому числі з досвіду закордонних ЗВО, так і на сучасні потреби, що знайшло своє відображення в рецензіях-відгуках, результатах опитування здобувачів, а також під час зустрічей 1, 7, 12. Перспективними роботодавцями ОП вбачаються МЗС України, міжнародні організації, департаменти, відділи міністерств, громадські організації, обласні державні адміністрації, міжнародні відділи суб'єктів господарювання, приватні компанії та бізнес-установи. Тенденції розвитку політичної і економічної сфер з можливістю адаптації міжнародного досвіду відображені в навчальних дисциплінах: «Міжнародне публічне право», «Міжнародний бізнес», «Міжнародне країнознавство», «Геополітичні та гео економічні інтереси у світовій політиці» тощо, які відповідають заявленим цілям тенденцій розвитку спеціальності та програмним результатам навчання задля сприяння цьому розвитку. Галуzeвий контекст відображено в змісті курсів: «Політичний розвиток та політичні системи країн світу», «Міжнародні відносини та світова політика», «Основи дипломатії та дипломатичної роботи», «Дипломатичний протокол та етикет» тощо через вміння розв'язувати спеціалізовані завдання в предметній сфері міжнародних відносин, застосовуючи широкий спектр сучасних теорій і методів відповідних досліджень, що відображено в робочих програмах ОК. Потенційні роботодавці долучаються до участі в навчальному процесі (наприклад, Мішин О. В., радник відділу країн Аравійського півострову 5 територіального департаменту МЗС України, асистент кафедри міжнародного регіонознавства НН ІМВ КНУТШ). Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту, оскільки зміст, структура ОП дає змогу здобути знання та навички, необхідні для роботи в міжнародних та недержавних організаціях, органах державної влади, у комерційних структурах; а також з урахуванням спеціальності - здійснювати професійну діяльність у сфері міжнародно-політичного країнознавства/регіонознавства, міжнародних відносин, прогнозувати та аналізувати міжнародні політичні процеси. Регіональний контекст, що передбачає/враховує підготовку фахівців для практичної та дослідницької роботи у сфері громадської активності, міжнародної діяльності, місцевого самоврядування та державного управління, з належними навичками реалізації дослідницьких і практичних проєктів, а також навичками розробки концепцій і програм діяльності органів місцевого самоврядування і державної влади, суспільно-політичних організацій та рухів, окреслив цілі та програмні РН ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» був затверджений 04.08.2020 року (в рік запровадження ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)». Але ОП була приведена у відповідність до вимог Стандарту лише наступного, 2021 року. ОП

демонструє досягнення всіх ПРН, передбачених Стандартом (усього 17), а також доповнення ПРН тими, що були запропоновані робочою групою (усього 7). Не менше 50% обсягу ОП спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені відповідним Стандартом вищої освіти. Загальний обсяг практики за ОП (ОК 21, ОК 22) – 6 кредитів: «Виробнича практика (професійний переклад)» – 3 кредити, Виробнича практика (переддипломна) – 3 кредити. Відповідно до вимог стандарту мінімальний обсяг практики – 6 кредитів. Атестація випускників освітньо-професійної програми «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика)» (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов) спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту освітньої програми «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика)» (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов), кваліфікаційного іспиту з фахового перекладу, що відповідає вимогам Стандарту. Таким чином, ОП 2021 року набору враховує вимоги діючого стандарту зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП є унікальною для регіону і постійно оновлюється з урахуванням позицій зацікавлених осіб, зокрема і роботодавців, прагнучи забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців з міжнародно-політичного країнознавства, котрі володітимуть фундаментальними знаннями і практичними навичками з експертно-аналітичної роботи у галузі країнознавства/регіонознавства та здатні застосовувати здобуті знання на практиці. ОП відповідає місії та стратегії ЗВО, яка полягає у підготовці висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, утвердженні національних, культурних і загальнолюдських цінностей, створенні потужного освітнього та наукового простору європейського рівня. Потенційні роботодавці долучаються до участі в навчальному процесі та дехто з них готові забезпечити перших випускників ОП робочими місцями. Високий рівень викладання іноземних мов, а також змістовне наповнення саме цих ОК. За програмою передбачено присвоєння професійної кваліфікації, що також є унікальним для підготовки фахівця з країнознавства в Україні. ЗВО належним чином відреагував на вихід Стандарту за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та вніс зміни до ОП 2021 р.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Задля успішного досягнення практичних навичок за ОП замалий відсоток практичної складової: загальний обсяг практик за ОП усього 6 кредитів, що складає лише 2,5 % від загальної кількості кредитів за ОП. ЕГ рекомендує збільшити кількість кредитів на кожен вид практики, а також розглянути можливість введення ще практик: країнознавчу/ комп'ютерну/ознайомчу тощо. Бракує залучення позицій та інтересів студентського самоврядування Інституту та ун-ту до процесу формування цілей та ПРН за ОП. Рекомендація: залучити представника студентського самоврядування до розробників ОП. Оскільки цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, то слабкою стороною вбачається низька активність здобувачів в опитуваннях. Необхідно активніше залучати здобувачів до оцінки якості ОП, освітянського простору, популяризувати важливість саме їхньої думки, місця в загальній системі якості освіти; включати до розробників ОП представників старших курсів. Оскільки особливістю програми також є присвоєння професійних кваліфікацій, проте Професійний стандарт відсутній, механізм присвоєння відповідних професійних кваліфікацій за ОП не має чіткого обґрунтування, тому необхідно унормувати процедуру присвоєння кваліфікацій за ОП відповідно до існуючого класифікатора.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Оцінивши сильні та слабкі сторони ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)», ЕГ дійшла висновку, що ОП загалом відповідає рівню В за критерієм 1, без взірцевого характеру, а наявні недоліки не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)», що реалізується у КНУ імені Тараса Шевченка складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає нормам, викладеним у ст.5 ч.5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України із галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» першого (бакалаврського) рівня, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки від 04.08.2020 р. № 1002. та із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» № 593 від 28.05.2021 р. Обсяг обов'язкових освітніх компонент навчального плану становить 179 кредитів (74,6 %), вибіркова компонента складає 61 кредитів (25,4 %) від загального обсягу, що відповідає ст. 62 (пункт 15) Закону України «Про Вищу освіту». На практики відведено 6 кредитів. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі складання комплексного кваліфікаційного іспиту освітньої програми «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» як обов'язкового компонента, визначеного Стандартом спеціальності та, як додаткової форми атестації, складання кваліфікаційного іспиту з фахового перекладу.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» належним чином структурована і містить всі необхідні складові елементи ОП. Уперше в освітній процес ОПП була запроваджена у 2020 р. після затвердження рішенням Вченої Ради від 02.03.2020 р. (протокол №8). З введенням в дію Стандарту ВО спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» першого (бакалаврського) рівня, оновлення змісту ОПП, впровадженою в новій редакції у 2021 н.р. (рішення Вченої Ради від 30.06.2021 р. (протокол №17) відбулося за рахунок виключення з ОП єдиного ОК «Етнологія», що на думку ЕГ не може вважатися оновленням змісту ОПП. Разом з тим під час зустрічі з академічним персоналом, завідувач кафедри та викладачі наголошували про постійну роботу над виявленням недоліків та перспективному плануванні в реалізації ОП. Щодо певних зауважень ЕГ до змісту ОПП 2021 р. то вони стосуються: 1) ОК в обов'язковій частині не розподіляються на цикли загальної та професійної і практичної підготовки як в ОП так і в навчальному плані; 2) кількість обов'язкових дисциплін в ОПП і НП не співпадають: НП містить 38 ОК на відміну від ОПП, в якій зазначено 36 ОК (відсутні атестаційні ОК: комплексний кваліфікаційний іспит освітньої програми «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика), кваліфікаційний іспит з фахового перекладу); 3) атестаційні ОК відсутні і в «Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми», яка демонструє досягнення ЗК та СК, і в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми», однак зазначені в розділі 3 ОПП «Форми атестації здобувачів вищої освіти» та в структурно-логічній схемі. Конструкція структурно-логічної схеми, поданої в ОПП, не розкриває взаємодію всіх її елементів через відсутність відображення часових рамок викладання ОК, що порушує чітку структуру смислового змісту наочного сприйняття. Водночас аналіз змісту ОК ОПП та НП дозволяє ЕГ констатувати логічність їх розміщення та послідовність викладання. Аналіз робочих програм з усіх обов'язкових ОК, матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП довів, що ОК підпорядковані логіці навчання і викладання. ЕГ, проаналізувавши зміст ОПП та під час зустрічі з гарантом та фокус-групами, переконалася, що ОП спрямована на формування структурованого освітнього процесу змістовно наповненого ОК, які дозволяють досягти цілей і ПРН у сфері міжнародних відносин та країнознавства (Зустріч організаційна, 4, 7, 11, резервна). Водночас на час проведення експертизи ЕГ зазначає про відсутність у відкритому доступі опису ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» (на сайті ІМВ є тільки проєкт ОПП на 2021р. в розділі «громадське обговорення») та робочих програм вибірових дисциплін.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Акцент у ній робиться на формуванні та розвитку професійних компетентностей в сфері міжнародних відносин та країнознавства. Основними об'єктами вивчення є геополітичне середовище і зовнішня політика держав, геополітичне середовище та зовнішня політика України, глобальний розвиток, актуальні проблеми міжнародної безпеки, транскордонна й транснаціональна співпраця, міжнародні інституції та багатостороння дипломатія, міжнародні комунікації, держави та міжнародні регіони у взаємодіях на глобальному, регіональному та локальному рівнях. При аналізі матриці відповідностей програмним компетентностей компонентам освітньої програми, ЕГ переконалася що існує взаємозв'язок між компонентами й отриманими компетентностями ОК та відповідність певним ЗК. Освітні компоненти, які мають малоімовірний зв'язок зі спеціальністю, відсутні. Усі програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими, а також доповнюються вибіровими дисциплінами. Разом з тим на зустрічі здобувачі зазначали повтор ВК за змістом, висловили бажання про зміни в ОПП: наприклад, при викладанні дисциплін більше зосередитись на сучасності, ніж історії (Зустріч 7).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі 61 кредитів ЄКТС (25,4 %), що відповідає статті 62, п. 15 Закону України «Про вищу освіту». Під час зустрічей ЕГ з різними фокус групами було з'ясовано, що в Університеті розроблено ряд нормативних документів, які уможливають формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти, зокрема: «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://bit.ly/3tftaze>); Положення про право реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3WScuvb>); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (<https://bit.ly/3WScUBG>). Під час проведеної експертизи встановлено, що здобувачі ОП мають змогу формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вибору одного із чотирьох спеціалізованих блоків «Американістика», «Сходознавство», «Європейські студії» та «Африканістика» кожен з яких складається з 8-и дисциплін загальним обсягом 36 кредитів ЄКТС. Також здобувачам надається можливість вибору по одній з двох дисциплін із кожного з 8-и запропонованих переліків ОП, загальним обсягом 25 кредитів ЄКТС. Вивчення дисциплін ВК ОП відбувається у 3-8 навчальних семестрах. Також відповідно до п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про право реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін» здобувачі можуть обирати навчальні дисципліни інших спеціальностей того самого рівня, а «за умови погодження із деканом факультету/директором інституту – з програм іншого рівня». Як було зазначено на зустрічі з керівництвом університету, здобувачі можуть зробити це письмово, також через систему автоматизації «Triton Student», де студенти мають власні кабінети і їм доступні списки всіх навчальних дисциплін (Зустріч 1). Під час інтерв'ю здобувачі підтвердили наявність процедури вільного вибору дисциплін та детально розкрили особливості її реалізації, зазначали про певні проблеми при виборі другої іноземної мови (Зустріч 7). Щодо можливості вибору дисциплін інших спеціальностей і ОП, в інституті в цілому і на ОП не реалізується: вибір ОК здобувачами здійснюється тільки в межах ОП (Зустріч 1, 7). Водночас існують інші інструменти формування індивідуальної освітньої траєкторії, які зокрема, і містяться в НП: факультативні дисципліни, а саме: «Тарас Шевченко та Київський університет», «Фізична культура», «Третя іноземна мова» тощо. Рекомендації ЕГ стосуються форми складання навчального плану як у формулюванні його розділів, так і його наповненості: не передбачає розподіл дисциплін на дисципліни загальної та професійної підготовки, містить дисципліни вільного вибору студентів із вже вказаними дисциплінами.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Регламентация освітнього процесу в рамках цієї компоненти НП здійснюється п. 4.5 Положення про організацію освітнього процесу (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Практична підготовка здобувачів на ОП відбувається через аудиторну роботу: практичні заняття, тренінги, застосування кейсового методу, дебати, майстер-класів, а також проходження двох видів виробничих практик відповідно у 6 та 8 навчальних семестрах в обсязі 6 кредитів загалом. По завершенню практики здобувачі повинні підготувати звіт, отримати письмовий відгук за місцем проходження практики й оцінку від керівника. Реалізація виробничої практики з професійного перекладу відбувається на основі розроблених кафедрою іноземних мов програми практики, метою проведення якої є закріплення й поглиблення знань з лінгвістичних дисциплін, апробування на практиці навичок перекладу відповідно до спеціальності, що забезпечує отримання ЗК 3, 5, 10, 11 та СК 6, 12; ПРН 11, 14, 17. Методичні поради та рекомендації для належного виконання програми практики містяться в «Методичних рекомендаціях щодо проходження виробничої практики (професійний переклад) студентами з курсу освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»...» для всіх ОП спеціальності. Проходження виробничої (переддипломної) практики здійснюється на основі Робочої програми практики. Основними базами проходження практики заплановано МЗС України, інші міністерства та відомства, дипломатичні представництва іноземних держав тощо (Зустріч організаційна, 4, 7). Під час проходження практики відбувається формування умінь, навичок та досвіду у сфері міжнародних відносин, виховання потреби поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності. Це забезпечує набуття ЗК 1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13 та СК4, 12, 19; ПРН 10, 13, 16, 17. Також в ОП встановлено вимоги щодо присвоєння професійної кваліфікації за результатами практик. На момент проведення акредитаційної експертизи на цій ОП практики ще не відбувалися, оскільки ОП має поки що завершений дворічний період реалізації. Позитивною практикою є активна робота відділу сприяння працевлаштуванню КНУТШ, з широким представленням можливих баз практик <http://jobs.knu.ua/>. Під час зустрічей з фокус групами було з'ясовано, що всебічну інформаційну підтримку здобувачів здійснює центр кар'єри ННІМВ, проведення щорічного заходу «Ярмарка вакансій», що спрямована на підтримку традицій взаємодії роботодавців та КНУТШ (Зустріч 4, 7, 10, 11). Водночас здобувачі зауважили про недостатність практико-орієнтованих занять, застосування інтерактивних форм навчання, висловили бажання до НПП кафедри: при викладанні дисциплін більше зосередитись на сучасності, ніж історії, більше різноманіття при вибірковості (Зустріч 4).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ з'ясувала, що набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок soft skills за ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» відбувається як в межах обов'язкових так і вибіркового ОК. Комунікабельність, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах формують «Міжнародне публічне право», «Міжнародний бізнес», «Аналіз та інформаційне забезпечення політики країн світу» тощо; емпатію, позитивне ставлення забезпечують «Українська та зарубіжна культура», «Філософія», «Гуманітарний чинник у світовій політиці» тощо; професіоналізм, ефективність командної роботи та професійну етику, здатність гнучко адаптуватися до різних ситуацій розвивають «Міжнародне країнознавство», «Виробнича практика (переддипломна)» тощо; вміння продукувати нові ідеї, бути критичним та самокритичним та вміння залагоджувати конфлікти, працювати в команді, здатність логічно і системно мислити, креативність забезпечують «Основи дипломатії та дипломатичної роботи», «Дипломатичний протокол та етикет», «Регіональні конфлікти та постконфліктне врегулювання в країнах Латинської Америки та Карибського басейну» тощо. Також формуванню таких навичок сприяють зустрічі здобувачів з відомими фахівцями з питань міжнародних відносин, політиками, представниками зарубіжних країн, залучення здобувачів вищої освіти до участі в студентському самоврядуванні та їхніх заходах, а також культурно-масових заходах під час студентських конкурсів «Містер Дипломат» та «Веселка країн». На зустрічі ЕГ з академічним персоналом викладачі ОП відмічали, що при викладанні дисциплін використовують інноваційні, інтерактивні форми проведення занять: дискусії, розв'язання кейсів, робота в малих групах, міні проєктах, складанні туристичних маршрутів, написанні аналітичних записок тощо (Зустріч 4). Здобувачі вищої освіти за цією ОПП підтвердили застосування відповідних форм та методів навчання, що сприяють формуванню soft skills, але звернули увагу на низьку залученість роботодавців та інших стейкхолдерів до проведення аудиторних занять (Зустріч 7).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» наразі відсутній. Проте ЕГ звернула увагу на те, що в ОПП в розділі 3 «Форма атестації здобувачів вищої освіти» зазначено, що здобувачі крім освітньої кваліфікації бакалавр міжнародних відносин, визначених Стандартом ВО 291 спеціальності першого бакалаврського рівня при виконанні певних вимог, визначених цією ОПП можуть отримати професійну кваліфікацію «фахівець з країнознавства» та «фахівець з перекладу з певної іноземної мови». Процедура присудження професійних кваліфікацій врегульована внутрішніми документами ЗВО, зокрема п.8 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://bit.ly/3EjykJW>). Проте відповідно до Національної системи кваліфікацій, професійних стандартів за Класифікатором професій ДК 003:2010 професійної назви як фахівець з країнознавства не існує. Експертна група зауважує, що згідно з діючим законодавством України, а саме Закону України «Про вищу освіту», Національного класифікатору України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, Стандарту вищої освіти України із галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» першого (бакалаврського) рівня присвоєння професійної кваліфікації фахівця з країнознавства за ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» наразі суперечить законодавству України у галузі вищої освіти. Отже, ЕГ вважає, що присвоєння професійних кваліфікацій на ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» не відповідає діючим нормативним документам у галузі вищої освіти, зокрема через те, що професійної назви робіт як фахівця з країнознавства не існує та професійний стандарт за вказаною кваліфікацією на сьогодні відсутній. ОПП не присвоює професійну кваліфікацію, водночас вона передбачає обсяг ОК, спрямованих на формування необхідних фахових компетентностей та ПРН відповідно до професійної кваліфікації, зазначеної в Класифікаторі професій ДК 003:2010. З огляду на це, експерти рекомендують розробникам ОП за доцільне зазначити, яку професійну роботу може виконувати і які посади може обіймати бакалавр з міжнародних відносин відповідно НРК в п. 1.4 профілю ОП «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розподіл співвідношення аудиторної та самостійної роботи відбувається з урахуванням передусім вимог Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) виконані повною мірою в усіх дисциплінах ОП. ЕГ з'ясовано, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів є достатнім для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Відповідно до п. 4.4 Положення обсяг часу, що відведений для самостійної роботи студентів першого (бакалаврського) рівня, становить від 50% до 67%. Ця норма дотримана у навчальному плані ОП та встановлена за результатами експертної оцінки розробників ОПП. Кредитний обсяг дисциплін ОП визначається за колегіальною експертною оцінкою викладачів та перевіряється при погодженні робочих програм науково-методичною комісією ННІМВ, затверджується відповідною кафедрою та Вченою радою Інституту, схвалюється зовнішніми рецензентами. Здобувачі залучені до цього процесу як члени Вченої ради ННІМВ. Обсяг самостійної позааудиторної роботи студента з кожної навчальної дисципліни регламентує навчальний план, а її зміст визначається робочою програмою навчальної дисципліни та навчально-методичними

матеріалами до неї. У частині інших параметрів складові ОП відповідають вимогам п.4.6 Положення. Під час інтерв'ю зі здобувачами з'ясована їхня обізнаність у формах, методах самостійної роботи, достатності наданої інформації для її проведення. Також і під час зустрічі зі здобувачами та академічним персоналом ОП з'ясовано, що ННІМВ наприкінці кожного семестру проводить опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу за навчальними дисциплінами, в межах якого приділяється увага оцінці відведеного часу для аудиторної та самостійної роботи (Зустріч 4,7, результати опитування).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Навчання за дуальною формою освіти за даною ОПП не передбачено.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП спрямована на формування та розвиток професійних компетентностей в сфері міжнародних відносин та країнознавства шляхом створення структурованого освітнього процесу змістовно наповненого освітніми компонентами, що підпорядковані логіці навчання і викладання на ОП, надають можливість формування всіх загальних і спеціальних компетентностей, затверджених стандартом 291 спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». ОПП також має зорієнтованість на практичну підготовку фахівця з перекладу з певної іноземної мови. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок *softs kills*. Розвиток *soft skills* відбувається як через практико-орієнтований характер освітніх компонентів, так і тренінги, публічні виступи, конференції, заходів органів студентського самоврядування тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Відсутність опису ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» та робочих програм вибіркових дисциплін на сайті ННІМВ. Навчальний план не передбачає розподіл на дисципліни загальної та професійної підготовки, містить дисципліни вільного вибору студентів із вже вказаними дисциплінами. Недостатність практико-орієнтованих занять, застосування інтерактивних форм навчання за окремими освітніми компонентами. Необґрунтоване присвоєння професійної кваліфікації. Рекомендації: Викласти у відкритий доступ опис діючої ОПП та робочі програми вибіркових дисциплін. Навчальний план ОП потребує оновлення структури. Створювати можливості для вдосконалення практико-орієнтованого навчання через активне залучення професіоналів-практиків до навчального процесу в проведенні аудиторних робіт. Розв'язати проблему щодо присвоєння професійної кваліфікації. Зазначити, яку професійну роботу може виконувати і які посади може обіймати бакалавр з міжнародних відносин відповідно НРК в п.1.4 профілю ОП «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідає підкритеріям 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8 має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 2.4. ОПП спрямована на формування та розвиток професійних компетентностей в сфері міжнародних відносин та країнознавства шляхом створення структурованого освітнього процесу змістовно наповненого освітніми компонентами, що підпорядковані логіці навчання і викладання на ОП. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок *softs kills*, який відбувається як через практико-орієнтований характер освітніх компонентів, так і тренінги, публічні виступи, конференції, заходи органів студентського самоврядування тощо. Однак існує неузгодженість з підкритерієм 2.2 (відсутність опису ОПП та робочих програм вибіркових дисциплін у відкритому доступі) та 2.7: присвоєння професійних кваліфікацій на ОПП не відповідає діючим нормативним документам у галузі вищої освіти, зокрема через те, що професійної назви робіт як фахівець з країнознавства не існує та професійний стандарт за вказаною кваліфікацією на сьогодні відсутній.

Проте це не зменшує високий академічний рівень ОП і всі недоліки можуть бути виправлені в короткий термін. Отже, Критерій 2 відповідає рівню «В».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2022 році опубліковані на офіційному веб-сайті університету <https://vstup.knu.ua/rules> за всіма рівнями вищої освіти. Також на сайті Навчально-наукового Інституту міжнародних відносин у вкладці «Вступникам → вступна кампанія» (<https://bit.ly/3UHgWLj>) міститься вся необхідна інформація для вступу на освітні програми інституту та є посилання на офіційну сторінку Приймальної комісії КНУТШ (<https://vstup.knu.ua/>), і вже зазначені Правила прийому, котрі на навчання для вступників на ОП спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, зокрема ОПП Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов) є чіткими та зрозумілими, а також такими, що не містять дискримінаційних положень, щорічно оновлюються. Документи, які регламентують цей процес, знаходяться у вільному доступі. Під час спілкування із гарантом ОП, адміністративним персоналом, здобувачами вищої освіти, із допоміжними структурами з'ясовано, що ЗВО здійснює потужну інформаційну підтримку абітурієнтів під час вступної кампанії через сайт університету, кафедру, а також Центр комунікацій університету (<https://bit.ly/3UH6gwu>), який проводить профорієнтаційну діяльність, забезпечує супровід вступної кампанії в соціальних мережах, через висвітлення інформації про діяльність та досягнення Університету в засобах масової інформації, проведення фестивалю «Загальноуніверситетський день відкритих дверей КНУ EXPO» (Зустріч організаційна, 5, 6, 7, 10, 11). Активно долучені до вступної кампанії здобувачі ОП. Отже, ЕГ робить висновок, що задіяні в Університеті ресурси мають форму зворотного зв'язку, що в свою чергу дозволяє отримувати відповіді на питання, які цікавлять майбутніх здобувачів та / або їхніх батьків. Водночас ЕГ зазначає, що на момент проведення експертизи у відкритому доступі знаходився лише проєкт ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» 2021 р.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» здійснюється відповідно до Правил прийому до КНУТШ (<https://vstup.knu.ua/rules>) та Умовам прийому до ЗВО, які щороку затверджуються наказом Міністерства освіти і науки України. Відповідно до Правил прийому попередніх років до 2022 р., конкурсний відбір вступників на ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» здійснювався за результатами зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) з трьох конкурсних предметів: української мови і літератури, іноземної мови, що було вмотивовано особливостями ОП, а саме спрямованості її на формування навичок міжкультурної компетенції мовленнєвої поведінки у комплексному підході до вивчення країн та регіонів, розуміння ролі різнобічних факторів для розвитку країн світу, а також однієї із таких дисциплін, як історія України, математика, біологія, географія, фізика або хімія, що відповідало нормативним вимогам МОН. Правила прийому 2022 р. були кардинально змінені МОН, відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27 квітня 2022 року № 392 (із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства освіти і науки України від 2 травня 2022 року № 400, від 29 червня 2022 року № 598 (враховуючи зміни, внесені наказом Міністерства освіти і науки України від 2 липня 2022 року № 608). Згідно з Правилами прийому 2022 р., зарахування на програму відбувалось у спосіб формування рейтингу за результатами національного мультипредметного тесту з української мови (коефіцієнт 0,4), історії України (коефіцієнт 0,3), математики (коефіцієнт 0,3) та мотиваційного листа. Також при вступі були дійсними сертифікати ЗНО 2019–2021 років з певними застереженнями. Мінімальний бал ЗНО для вступу на ОП галузі знань 29 Міжнародні відносини не змінився і дорівнював 140 балів, що відповідає Умовам прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2022 році (<https://bit.ly/3DTJBYu>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка діють доступні для всіх учасників освітнього процесу правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що знайшло відображення у відповідних положеннях та інших документах: Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ від 31 серпня 2018 р. у параграфі №11 даного документу під назвою «Академічна мобільність» на с. 112 – 117. (<https://bit.ly/3G2VHQ4>); Положенні про реалізацію права на академічну мобільність КНУТШ від 29 червня 2016 р., (<https://bit.ly/3Tnov9c>); Положенні про порядок перезарахування результатів

навчання у КНУТШ від 29 червня 2016 р., що визначає ступеневу і кредитну мобільність, інституційні норми і правила, розподіл та переведення оцінок (<https://bit.ly/3TsdQd8>); Порядку поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУТШ від 14 січня 2019 р. (<https://bit.ly/3TjMIwR>). Для визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здобувач має подати документ із результатами вивчення ОК, кількістю кредитів та детальною інформацією про систему оцінювання в іншому закладі; документ має бути завереним підписом та печаткою в установленому законом порядку. Університет, та зокрема Інститут міжнародних відносин КНУТШ, активно сприяють участі здобувачів в програмах міжнародної академічної мобільності. На сайті ННІМВ питанню міжнародної академічної мобільності присвячений окремий розділ, де поряд з нормативно-правовою базою також передбачена можливість ознайомитися з інформацією про програми обміну, гранти, стипендії та ЗВО партнери (http://www.iir.edu.ua/international_cooperation/academic_mobility/). Під час проведення експертизи, гарантка ОП надала підтверджувальні документи участі здобувачів бакалавратури ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» в програмах міжнародної академічної мобільності, зокрема двох студентів, які наразі перебувають на бакалаврській програмі «Політологія» (Political Science) Цюрихського університету (м. Цюрих, Швейцарія). Під час роботи з фокус-групами експертною групою встановлено, що здобувачі вищої освіти ознайомлені з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, і саме здобувачі підтвердили свою участь в програмах міжнародної академічної мобільності. Проте практика набуття результатів навчання за умов внутрішньої академічної мобільності на цій освітній програмі не реалізується (Зустріч 4, 7).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За результатами зустрічей експертної групи з фокус-групами, ЕГ може засвідчити, що внутрішніх нормативних документів стосовно правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, КНУТШ не схвалено. Однак це питання активно дискутується в освітньому середовищі Університету. Положення щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, проходить етап обговорення і планується бути узгодженим до закінчення 1-го семестру 2022/2023 навчального року. Це стало можливим після набрання чинності наказу Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти». Наразі в Університеті не застосовуються процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» є чіткими та зрозумілими, враховують особливості самої програми та не містять дискримінаційних положень, щорічно оновлюються й вчасно оприлюднюються на веб-сайті Університету. ЗВО здійснює потужну інформаційну підтримку абітурієнтів під час вступної кампанії через сайт університету, кафедру, а також розгалужену роботу Центру комунікацій КНУТШ. Чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО та зокрема за програмами міжнародної академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На освітній програмі «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)», як і взагалі в КНУТШ, не застосовуються процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендації: викласти у відкритий доступ опис діючої ОПП, посилити роботу в напрямку співпраці з вітчизняними та закордонними закладами, а також через заходи консультативної підтримки, усуваючи фактори низької залученості до академічної мобільності здобувачів ОП; популяризувати неформальну освіту серед здобувачів вищої освіти ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідає підкритеріям 3.2, має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.3. Правила прийому на ОП та відповідна процедура вступу абітурієнтів відповідають вимогам чинного законодавства, є чіткими, доступними та зрозумілими для потенційних вступників не містять дискримінаційних положень, розміщені у публічному доступі та враховують особливості ОП. ЗВО здійснює потужну інформаційну підтримку абітурієнтів під час вступної кампанії через сайт університету, кафедру, а також розгалужену роботу Центру комунікацій КНУТШ. Задіяні ресурси в Університеті мають форму зворотнього зв'язку, що дозволяє отримувати відповіді на питання вступників та / або їхніх батьків. Однак існує неузгодженість з підкритерієм 3.4: на ОП і в цілому в Університеті відсутня практика визнання результатів у неформальній освіті. Положення щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, проходить етап обговорення. Отже, Критерій 3 відповідає рівню «В».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» при навчанні та викладанні віддають перевагу інтерактивним формам, як от лекція-дискусія, інформаційна чи проблемна, семінар-бесіда, семінар-заслуховування (Зустріч 4, Резервна). Це регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)» (<https://bit.ly/3eUmG5p>), «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3DkxGCl>), «Концепцією впровадження дистанційного навчання в освітній процес Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3z6taES>). На Зустрічах 1, 4, 7 ЕГ переконалася у використанні стейкхолдерами онлайн платформ Office 365 Teams, Zoom, Moodle та навчального порталу E-learning, що є доречним під час складної епідеміологічної ситуації, спричиненої COVID-19, та в умовах військового стану. Однією з форм аудиторної роботи є лекція. Лектор зобов'язаний дотримуватись РПНД щодо структури навчальної дисципліни, але не обмежується в глумаченні навчального матеріалу, послідовності викладу, формах і засобах донесення його до студентів (<https://bit.ly/3eUmG5p>, <https://bit.ly/3faVoYG>, Зустріч 4). У робочих програмах навчальних дисциплін прописані ПРН з цієї ОК та їх співвідношення з методами й технологіями викладання і навчання, методи та форми оцінювання здобувачів, структура ОК, тематичний план занять (<https://bit.ly/3SIJjEz>). Практичні та семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, заслуховування, диспуту тощо (<https://bit.ly/3eUmG5p>, Зустріч 4). Обсяг часу для самостійної роботи студента зазначається в описі ОП, навчальному плані і становить 54 % загального обсягу навчального часу здобувача, що відводиться для вивчення кожної ОК (<https://bit.ly/3Fnon2Q>). Здобувачі зазначали, що обсяг роботи відведеної на самостійне вивчення, є значним (Зустріч 7). На сайті ЗВО розміщені робочі навчальні програми обов'язкових ОК (<https://bit.ly/3TSLzGc>), але немає вибіркового ОК для здобувачів даної ОП. На Зустрічах 7, 4 ЕГ впевнилася, що здобувачі мають змогу обирати вибіркові компоненти. ЕГ зазначає про отримання студентоцентрованого підходу при навчанні і викладанні за даною ОП. Враховуються результати опитувань студентів: Оцінювання якості освітнього процесу (<https://bit.ly/3SoP1hL>), на запит ЕГ було надано посилання на звіти про опитування здобувачів щодо якості ОП, викладання окремих ОК, онлайн навчання (документи на запит).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті ЗВО розміщена інформація про графік навчального процесу (<https://bit.ly/3VWsan5>), робочі програми обов'язкових навчальних дисциплін для даної ОП (<https://bit.ly/3TSLzGc>). Здобувачі та НПП підтвердили ЕГ можливість ознайомитися з робочими програми навчальних дисциплін на сайті та на заняттях з кожної дисципліни (Зустрічі 4, 7). Однак в робочих програмах навчальних дисциплін не відображені посилання на навчально-методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи студентів з цих дисциплін, що є обов'язковим відповідно до п. 6.3 «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)» (<https://bit.ly/3eUmG5p>). На запит ЕГ було надано практичні завдання з окремих ОК, що забезпечують отримання практичних навичок, фахових компетентностей та soft skills за дисциплінами. Здобувачам освіти за цією ОП надається інформація про порядок, критерії оцінювання в «Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)» (<https://bit.ly/3eUmG5p>). У розділах робочих програм ОК «Завдання (навчальні цілі)», Співвідношення результатів навчання дисципліни і з програмними результатами навчання вказано формуванню й поглибленню компетентностей, яким ПРН сприяють ці ОК. У розділі Схема формування оцінки відображені особливості семестрового, підсумкового оцінювання здобувачів, механізм формування підсумкової оцінки, організація та шкала відповідності оцінювання. ЕГ підтверджує, що рівень задоволеності здобувачів методами навчання і викладання досліджується через проведення опитувань (Зустріч 4, 7, документи на запит). На сайті ЗВО немає графіку

консультацій НПП із зазначенням часу та місця проведення, електронних адрес викладачів, доступних для листування.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО сприяє поєднанню навчання та досліджень під час реалізації ОП. У навчальному процесі використовуються студентоцентровані, проблемно-орієнтовані методи, актуальні ІТ-технології, підходи (Зустріч 4, 7). Серед загальнонаукових та спеціальних методів варто виділити аналіз і синтез, індукцію і дедукцію, спостереження, методика оцінки й аналізу процесів у міжнародних відносинах, суспільних комунікаціях та регіональних студіях, системний аналіз, методи аналізу інформації (<https://bit.ly/3VQENtD>). У ЗВО діє Наукове товариство студентів Інституту міжнародних відносин (<https://bit.ly/3gBQ5Sl>). Здобувачі, що навчаються на цій ОП, взяли участь та підготували тези доповідей у II студентській науковій конференції «Проблеми міжнародних відносин у врегулюванні глобальних катастроф» (Київ), Студентській науковій конференції «Симбіоз політики та інших сфер життя людини» (Київ), Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Актуальні проблеми міжнародних відносин» (Київ), The 10th International scientific and practical conference “Innovations and prospects of world science” (Ванкувер, Канада) та ін. (документи на запит). Стейкхолдери висловлювали зацікавленість у підтримці наукових ідей здобувачів, були залучені до викладання окремих тем ОК, зокрема лекції «Особливості процесів надкористування в економіці різних країн» (Зустріч 12). ЕГ зазначає поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП, що забезпечують реалізацію ОП здійснюють оновлення змісту ОК, впроваджують новітні практики та наукові досягнення у навчальний процес через підвищення кваліфікації, наукових стажувань викладачів та через академічну мобільність (Зустрічі 1, 4, Резервна, документи на запит). Оновлення змісту освіти регулюють «Статут Київського Національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3TxGJWh>), «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)» (<https://bit.ly/3eUmG5p>), Наказ ректора ЗВО №729-32 від 11.08.2017 р. «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» (<https://bit.ly/3sAsFPO>). Оновлення робочих програм навчальних дисциплін відбувається на регулярній основі (Зустріч 4). На ОП існує практика взаємовідвідування занять з метою підвищення якості змісту та методів ОК (Зустріч 4, Резервна), на запит надано графік взаємовідвідування на поточний семестр. НПП вільні у виборі сучасних практик та наукових досягнень, які слід використовувати у навчанні (Зустріч 4, Організаційна). Окремі положення систематичного оновлення ОП регламентуються в ЗВО через «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3TYrdCz>), «Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 року» (<https://bit.ly/3zi6Nwq>). Для оновлення змісту окремих тем ОК НПП, які забезпечують викладання по цій ОП, запрошують стейкхолдерів-практиків для проведення відкритих лекцій / майстер-класів (Зустріч 4, 12). НПП, які забезпечують викладання за даною ОП, протягом останніх п'яти років опубліковано понад 150 наукових праць, в тому числі монографії, статті у фахових виданнях, й тих, що індексуються в наукометричних базах; матеріали та тези доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях, що свідчить про системну роботу над оновленням змісту освіти (документи на запит). Однак представлення навчально-методичного забезпечення викладання 36 обов'язкових та ряду вибіркових ОК (згідно ОП та НП 2021 року) публікаціями з навчальних посібників та 1 курсом лекцій є недостатнім, оскільки згідно п. 6.3 «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)» (<https://bit.ly/3eUmG5p>) мають бути оприлюднені у відкритому доступі методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи студентів для усіх ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО розроблено «Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 року» (<https://bit.ly/3zi6Nwq>), реалізуються Ухвали КНУ «Завдання КНУ ім. Тараса Шевченка у 2022/2023 н.р. у світлі виконання Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 рр.» (<https://bit.ly/3DCX7PW>), «Про оперативні заходи міжнародного співробітництва та поточні пріоритети інтернаціоналізації» (<https://bit.ly/3SFIOco>). ЗВО загалом та ІМВ як його структурний підрозділ мають укладені угоди про співпрацю, розвиток міжнародних зв'язків, освітніх та наукових проєктів (<https://bit.ly/3W8NaRa>). Інтернаціоналізація навчання у межах ОП відбувається через проходження стажування НПП, що забезпечують викладання на цій ОП, за кордоном, участь в проєктах міжнародної співпраці (Зустріч 4). Анонси проведення відкритих занять запрошеними фахівцями оприлюднюються на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3sucYJ3>). ЕГ підтверджує, що здобувачі ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» беруть активну

участь в академічній мобільності, так студенти з курсу ОП навчаються на бакалаврській програмі «Політологія» (Political Science) Цюрихського університету (Швейцарія) за програмою академічної мобільності з 01.02.2022 до 31.01.2023 р. (документи на запит, Зустрічі 4, 7). НПП, що надають освітні послуги за даною ОП, були залучені до реалізації проєкту ЄС Еразмус+КА2 «Переосмислення регіональних студій: зв'язок Балтійського та Чорного морів / Балто-Чорноморського регіону» в рамках Грантової угоди 2017-2883/001-001 протягом 2017–2021 років (документи на запит, Зустріч 4).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання й викладання за цією ОП забезпечують ПРН, є студентоцентованими, висвітлені в робочих програмах усіх нормативних навчальних дисциплін, що розміщені у відкритому доступі на сайті ЗВО. Рівень задоволеності здобувачів методами навчання і викладання за ОП досліджується та вивчається через проведення опитувань, які є регулярними (щосеместру). Здобувачі ОП беруть активну участь в роботі міжнародних науково-практичних конференцій. Результати дослідження НПП, які забезпечують викладання за цією ОП, впроваджуються в освітній процес через написання наукових праць, як от навчальні посібники, статті у фахових виданнях та таких, що індексуються в науково-метричних базах, завдяки чому зміст ОК постійно оновлюється. У навчанні застосовуються сучасні практики та наукові досягнення, зокрема при організації дистанційного навчання за цією ОП. У ЗВО, загалом, та за даною ОП, зокрема, здійснюється інтернаціоналізація навчання та наукової діяльності: здобувачі беруть участь в програмах академічної мобільності, НПП проходять стажування в іноземних ЗВО, беруть участь в міжнародних проєктах в рамках грантових угод, для здобувачів цієї ОП існує практика читання лекцій запрошеними фахівцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На сайті ЗВО не розміщено робочі програми навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів, що лише частково відповідає внутрішньому Положенню. Також до кожної ОК повинні бути оприлюднені у відкритому доступі методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи здобувачів. ЕГ рекомендує розмістити у вільному доступі посилання на навчально-методичні матеріали з усіх ОК цієї ОП, оприлюднити для зручності стейкхолдерів графік проведення консультацій НПП, адреси для листування.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики за підкритеріями 4.3, 4.4, 4.5, значному виконанню підкритеріїв 4.1, 4.2, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за критерієм 4, існуючі невідповідності можуть бути усунені в короткий термін та не послаблюють позитивного враження від викладання та навчання за цією ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти цієї ОП є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)» (<https://bit.ly/3eUmG5p>), «Концепцією впровадження дистанційного навчання в освітній процес Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3z6taES>), «Етичним кодексом Університетської спільноти» (<https://bit.ly/3faVoYG>), «Пам'яткою норм етичної поведінки для учасників навчального процесу» (<https://bit.ly/3SIQR71>), Положенням про антиплагіат (<https://bit.ly/3gRJYtj>). Формами контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП є поточний і підсумковий контроль, який складається з семестрового контролю й атестації (залік або екзамен) та для випускників ОП у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти проходиться у формі атестаційного екзамену. Дані положення опубліковані на сайті ЗВО і є доступними для всіх учасників

освітнього процесу. Основні критерії оцінювання здобувачів зазначені у робочих програмах навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3TSLzgC>), однак на сайті не оприлюднені РПНД вільного вибору здобувача, що обмежує ознайомлення з дисциплінами для їх подальшого вибору і навчання. На сайті ЗВО не представлені методичні матеріали з ОК, що викладаються на цій ОП. ЕГ пересвідчилася під час опитувань здобувачів, що дистанційне навчання реалізується відповідно до вимог Міністерства. Також під час інтерв'ювання здобувачів була підтверджена зручність онлайн навчання (Зустріч 7).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На ОП «Країнознавство (американістика, східознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти атестація випускників буде проводитися у формі кваліфікаційного іспиту з «Країнознавство (американістика, східознавство, європейські студії, африканістика) та кваліфікаційного іспиту з фахового перекладу відповідно до ОПП «Країнознавство (американістика, східознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» (НП 2020 р.) (документи на запит) згідно п. 8.5. «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)» (<https://bit.ly/3eUmG5p>) та вимог Стандарту вищої освіти відповідно до Наказу МОН № 1002 від 04.08.2020 року. Оскільки здобувачі третього року навчання, що навчаються на цій ОП, є найстаршими студентами, то атестація передбачена в 2023-2024 навчальному році. Однак на Зустрічі 7 ЕГ виявила, що здобувачі недостатньо проінформовані щодо форми атестації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, оскарження результатів контрольних заходів та їх врегулювання, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу, що було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів, НПП (Зустрічі 7, 4), а також можна додатково підтвердити «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)» (<https://bit.ly/3eUmG5p>), «Етичним кодексом Університетської спільноти» (<https://bit.ly/3faVoYG>), «Пам'яткою норм етичної поведінки для учасників навчального процесу» (<https://bit.ly/3SIQr71>), «Порядком вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3fhZIoM>). Склад екзаменаційних комісій формується і регулюється відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3U56HAq>). Здобувачі зазначили, що вони ознайомлені із правилами проведення контрольних заходів, конфліктних ситуацій не виникало (Зустріч 7). Графіки освітнього процесу та розклад атестаційних тижнів розміщені на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3VWsAn5>). У робочих програмах навчальних дисциплін визначені форми семестрового та підсумкового оцінювання студентів, вказано організацію оцінювання та його шкалу (<https://bit.ly/3TSLzgC>), однак РПНД вільного вибору здобувачів не оприлюднені на сайті ЗВО, що ускладнює висвітлення правил та порядку проведення контрольних заходів та оскарження їх результатів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Підтверджуючими документами щодо формування у ЗВО чіткої, зрозумілої політики та процедури дотримання академічної доброчесності під час реалізації ОП «Країнознавство (американістика, східознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» є «Етичний кодекс Університетської спільноти» (<https://bit.ly/3faVoYG>), «Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників навчального процесу» (<https://bit.ly/3SIQr71>), «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3gRJYtj>), «Антикорупційна програма Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3WcUo8t>). У разі недотримання академічної доброчесності, порушення розглядає Комісія з етики. ЗВО популяризує академічну доброчесність серед учасників освітнього процесу. Так, Інститут міжнародних відносин є партнером «Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP)», який ініційований та реалізується Американськими Радами з міжнародної освіти за підтримки Міністерства освіти і науки України та Посольства США в Україні (<https://bit.ly/3SHLD1z>). Під час зустрічі 4 та 7 учасники освітнього процесу підтвердили поінформованість щодо академічної доброчесності, гранично допустимого порогу запозичень; конфліктних ситуацій не виникало. Для перевірки робіт на рівень запозичень у ЗВО використовують програму Unicheck (Зустріч 1). ЕГ констатує, що в університеті сформована культура академічної доброчесності із залученням всіх учасників навчального процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання зазначені в робочих програмах нормативних навчальних дисциплін та оприлюднені на сайті для всіх учасників освітнього процесу за ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)». У ЗВО імплементується практика дотримання академічної доброчесності, визначені чіткі процедури щодо запобігання порушенню правил академічної доброчесності, всі положення регламентовані на сайті університету, здобувачі та НПП ознайомлені з гранично допустимим порогом запозичень, для його визначення використовується програма Unicheck.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

На сайті ЗВО не розміщені робочі програми навчальних дисциплін вільного вибору. Здобувачі ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» частково поінформовані щодо форми атестації. ЕГ рекомендує розмістити у відкритому доступі робочі навчальні програми дисциплін вільного вибору здобувачів, роз'яснити здобувачам форми атестації.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Критерій 5 відповідає рівню В. Згідно підкритерію 5.1 немає у відкритому доступі на сайті ЗВО робочих програм навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів, що не дозволяє в повній мірі розкрити підкритерій 5.3 в частині оприлюднення визначених критеріїв оцінювання, порядку проведення контрольних заходів з цих ОК. Здобувачі не поінформовані про форму атестації, що свідчить про часткову відповідність критерію 5.2. Виявлені недоліки є несуттєвими, їх можна виправити в короткий термін згідно наданих рекомендацій.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП «Країнознавство(американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» відповідає спеціальності та освітнім компонентам, які вони викладають. Профільною кафедрою, що забезпечує реалізацію цієї ОП є кафедра міжнародного регіоназнавства. Серед викладачів, що забезпечують реалізацію ОП 7 докторів наук, професорів (відомості СО), також значна кількість кандидатів наук, доцентів за профілем кафедри. Аналіз наукової та міжнародної діяльності кафедри міжнародного регіоназнавства(<https://cutt.ly/QNmckci>), інших наукових здобутків, кадрового потенціалу НПП кафедри (<https://cutt.ly/xNmcsb1>) дає підстави вважати, що академічна та професійна кваліфікація викладачів забезпечує належний рівень викладання за цією ОП. На запит ЕГ було надано перелік публікацій НПП кафедри та сертифікатів підвищення їх кваліфікації. Всі викладачі кафедри міжнародного регіоназнавства беруть активну участь у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, круглих столах, семінарах тощо, є авторами статей, включених до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus, авторами монографій, підручників, беруть участь у підвищенні кваліфікації, у міжнародній мобільності (зустріч 4, документи, надані на запит ЕГ). Завідувач кафедри та гарантка ОП постійно моніторять якість викладання на ОП, НПП проводять відкриті заняття (графік надано на запит ЕГ). Під час спілкування із здобувачами, було підтверджено задоволеність рівнем викладання на ОП (Зустріч 7). Згідно аналізу таблиці № 2 (відомості СО) – зведена інформація про викладачів, у частини викладачів, що забезпечують викладання дисциплін на цій ОП, публікації є застарілими, або не зовсім відповідають профілю дисципліни, тому необхідним є активізація їх публікаційності за цими напрямками. На підставі проведеного аналізу, експертна група вважає, що академічної та професійної кваліфікації викладачів достатньо для забезпечення викладання та досягнення визначених цілей і програмних результатів навчання за ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Оголошення про конкурс на заміщення вакантної посади розміщується публічно на сторінці Вченої Ради КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/HNmcHoA>). Проведення конкурсу регламентується документом «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/dNmcCbc>). Під час спілкування із НПП(Зустріч 4), менеджментом ІМВ, ЕГ було встановлено, що конкурс на заміщення вакантних посад є прозорими та неупередженим. Кандидатури на заміщення вакантних посад обговорюються на засіданні кафедри, Вченої ради, та шляхом таємного голосування обираються. Із переможцями конкурсу ЗВО укладає довгострокові контракти (на 5 років). В Університеті діє система рейтингування НПП, результати якого враховуються при укладанні контрактів. Завідувач кафедри міжнародного регіонознавства зазначив, що підбір кадрів здійснюється на основі врахування критеріїв професійності, публікаційної активності, рівня рейтингу НПП, професіоналізму, оцінки рівня викладання, особистих якостей. Шляхом систематичного опитування здобувачів за кожною навчальною дисципліною у кінці навчального семестру оцінюється якість викладання НПП навчальних дисциплін. Результати опитувань впливають на подальше залучення його до викладання на ОП (Зустріч із гаранкою ОП, Зустріч 4). Під час зустрічей із різними фокус-групами, ЕГ з'ясувала, що викладачі проводять відкриті заняття, результати яких обговорюються та враховуються при подальшому працевлаштуванні (зустріч 4, зустріч із гаранткою ОП). Завідувач кафедри зазначив, що здійснює постійний моніторинг та періодичне відвідування занять викладачів; здійснюється взаємовідвідування занять НПП (Зустріч 4).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ІМВ наявна гарна практика залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу шляхом проходження здобувачами виробничої практики у МЗС та інших провідних державних та недержавних структурах України. Враховуючи те, що ОП «Країнознавство(американістика, східознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» є відносно новою, виробнича практика за цією ОП ще не відбулася. Однак між ІМВ, Кафедрою міжнародного регіонознавства та низкою представників роботодавців укладено меморандуми та договори про співпрацю та практику для студентів цієї ОП (<https://cutt.ly/oNWaOSu>). Під час спілкування ЕГ із роботодавцями було підтверджено їхній постійний зв'язок із гаранткою ОП та кафедрою міжнародного регіонознавства, проведення консультацій з ними при розробці ОП(Зустріч 12). Гарною практикою є пропозиція ЗВО щодо можливості долучитись до освітнього процесу у зручному для себе форматі, запропонувати вакансії для випускників(<https://cutt.ly/XNWaK6b>). У 2021 р. було прийнято Положення про «Раду роботодавців КНУТШ» (<https://cutt.ly/INmvRUj>), що регламентує основні форми співпраці ЗВО та роботодавців. В основному, між кафедрою та роботодавцями існує неформальний формат спілкування та опитування їх думки. ЗВО необхідно створити системний формат співпраці та опитування думки роботодавців за цією ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У відповідності до зустрічі із НПП (зустріч 4) та відповідей на запит документів ЕГ, було встановлено, що до викладання за погодинною оплатою праці залучений Мішин О. В., радник відділу країн Аравійського півострову 5 територіального департаменту МЗС України, який залучений до викладання на 0,25 ставки асистента кафедри міжнародного регіонознавства НН ІМВ КНУТШ. Проаналізувавши сайт ІМВ, ЕГ встановила, що ІМВ регулярно проводить залучення професіоналів-практиків на публічні лекції для здобувачів (<https://cutt.ly/JNmV98a>). Згідно аналізу звіту СО та спілкування із здобувачами (Зустріч 7), було встановлено, що на ОП відбуваються зустрічі із професіоналами-практиками у форматі публічних лекцій. Під час зустрічей із представниками роботодавців(зустріч 12) ними було підтверджено запрошення до публічних лекцій в ІМВ. ЕГ рекомендує ЗВО залучати представників роботодавців до аудиторних занять із конкретних дисциплін, що викладаються на ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

КНУТШ та ІМВ сприяють професійному розвитку викладачів завдяки підвищенню кваліфікації шляхом співпраці із іноземними (<https://cutt.ly/aNmW3Ds>, <https://cutt.ly/GNmW7xo>) та вітчизняними ЗВО. На зустрічі із НПП було підтверджено їхню участь у програмах міжнародної академічної мобільності (Зустріч 4). Також під час зустрічі НПП зазначили, що ЗВО постійно проводить різноманітні тренінги із підвищення професійного розвитку викладачів. На сайті відділу академічної мобільності КНУТШ (<https://cutt.ly/xNmEi3x>) у відкритому доступі НПП можуть віднайти міжнародні програми мобільності. Також така інформація присутня на сайті ІМВ (<https://cutt.ly/nNmbqN1>). Інформацію про можливості академічної мобільності також повідомляється НПП і завідувачем кафедри. На запит ЕГ було надано список НПП, що проходили стажування та підвищення кваліфікації за кордоном, також були надані відповідні підтверджуючі сертифікати. На кафедрі міжнародного регіонознавства затверджено графік підвищення

кваліфікації викладачів, графік відкритих занять. НПП можуть професійно розвиватись шляхом вступу до аспірантури та докторантури (<https://cutt.ly/JNmbRlA>), шляхом участі у наукових центрах (<https://cutt.ly/rNmbuf2>), через реалізацію науково-дослідної роботи (<https://cutt.ly/3NmbpVA>). Також НПП відповідно до вимог Закону України та положень університету щодо вчених звань, можуть подаватись на присвоєння вченого звання «доцент» та «професор». Викладачі кафедри активно виступають у ЗМІ, що дає їм можливість професійного розвитку. Сертифікати про підвищення професійного розвитку НПП надані ЕГ на запит. Обов'язковим компонентом роботи НПП є написання наукових статей, що сприяє їхньому професійному розвитку. У ІМВ є наукові фахові збірники, де НПП можуть публікувати свої праці.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У КНУ ім. Т. Шевченка діє система нормативних документів, що стосуються стимулювання розвитку майстерності ЗВО. До них належать: наказ № 71-32 від 31.01.2014р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності»; Положення про заохочувальні відзнаки КНУ імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/QNmbGRZ>); Положення про розрахунок надбавок викладачам, які проводять навчальний процес англійською мовою, Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/2NmbVg1>). У ЗВО діє «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУТШ» (<https://cutt.ly/pNmbNwU>), згідно якого НПП повинні на постійній основі здійснювати підвищення кваліфікації, а ЗВО сприяти їм у цьому. У ЗВО розроблена Концепція національно-патріотичного виховання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/sNmboQV>). ЗВО приділяє увагу національно-патріотичному вихованню НПП та здобувачів, що є вкрай важливим у час війни. У ЗВО діє первинна профспілкова організація КНУТШ (<https://cutt.ly/WNmb3bR>), що забезпечує захист інтересів НПП. У ЗВО наявні Університетська клініка (<https://cutt.ly/PNmb7dy>), Психологічна служба (<https://cutt.ly/XNmb6dR>), Комплекс відпочинкових закладів за межами території м. Київ. Це свідчить про те, що ЗВО дбає про здоров'я та психологічний стан НПП, чим сприяє їх розвитку. У ЗВО наявна рубрика (<https://cutt.ly/iNmnrw6E>), де НПП можуть ознайомитись із актуальними науковими конференціями. Згідно «Положення Про стимулювання працівників КНУТШ за наукові досягнення» передбачена виплата за наукові публікації статей у Scopus, Web of Science, викладання дисциплін іноземною мовою. У ЗВО діють практики присвоєння почесних звань «Відзнака вченої ради»; «Заслужений професор»; «Почесний професор»; «Почесний доктор» (<https://cutt.ly/aNmnyIs>). До нематеріального заохочення викладачів належить також відзначення державними нагородами, грамотами та подяками центральних і місцевих органів виконавчої влади, МОН, почесними грамотами та знаками. Під час спілкування із НПП ЕГ отримала підтвердження, що вони періодично отримують нагороди за професійну діяльність (Ігнатев П. – медаль та премія; Цирфа Ю. – подяка) та премії за наукові здобутки, публікації статей у Scopus та Web of Science, монографій. НПП також підтвердили (зустріч 4), що ЗВО організує систематичні тренінги із метою розвитку викладацької майстерності, новітніх методів викладання. Представник технічної лабораторії Матвеев В. (Зустріч 10) ІМВ зазначив, що із початком дистанційного навчання проводяться систематичні навчання для НПП методам та технологіям викладання в умовах дистанційної роботи.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП, що забезпечують викладання дисциплін на ОП, мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації. ІМВ має позитивну практику залучення до публічних лекцій професіоналів практиків у сфері міжнародних відносин (дипломати, політики). У ЗВО розроблена широка система стимулювання професійного зростання НПП. До викладання на освітній програмі залучені професіонали-практики на постійній основі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У частини викладачів, що забезпечують викладання дисциплін на цій ОП, публікації є застарілими, або не зовсім відповідають профілю дисципліни. Експертна група рекомендує частині НПП, що забезпечують викладання дисциплін на цій ОП, посилити та актуалізувати публікації за напрямом дисциплін, які вони забезпечують. У ЗВО відсутня регулярна практика залучення роботодавців до публічних лекцій чи практичних занять на дисциплінах, що викладаються на цій ОП. Експертна група рекомендує активніше залучати роботодавців до публічних лекцій чи практичних занять із конкретних дисциплін, що викладаються на цій ОП. Відсутня систематична практика опитування роботодавців. ЕГ рекомендує розробити формат системної взаємодії між кафедрою та роботодавцями, запрошувати їх на засідання кафедри, проводити системні опитування їхньої думки тощо.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідає підкритеріям 6.2., 6.5., 6.6. та має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 6.1., 6.3., 6.4.. Виявлені недоліки є незначними та можуть бути усунуті ЗВО у короткі терміни. КНУТШ має високий рівень кадрового забезпечення викладання на ОП. Процедури конкурсного відбору на ОП є прозорими. ЗВО має тісні зв'язки із потенційними роботодавцями, залучає професіоналів практиків до лекцій на ОП. ЗВО створює належні умови для професійного розвитку НПП, заохочує діяльністю викладачів у процесі їхньої професійної діяльності. Однак ОП має певні незначні недоліки. Більшої уваги потребує формування системної співпраці із роботодавцями, опитування та врахування їхньої думки у навчальному процесі. Частина НПП мають застарілі публікації із дисциплін. Таким чином, ЕГ, визначивши сильні та слабкі сторони, вважає, що ОП відповідає критерію 6 на рівень В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Рівень матеріально-технічної бази є належним для реалізації освітнього процесу, досягнення цілей і програмних результатів навчання за ОП. Корпус ННІМВ є зручним, наявний великий аудиторний фонд, обладнаний мультимедіа, є 4 комп'ютерні класи. Інститут має власний сад, де були висаджені дерева політиками і дипломатами з різних країн. Здобувачі мають доступ до їдальні (2 зали), спортивного залу, стадіону, медчастини, актових залів, бібліотеки Університету (<https://bit.ly/3AzZhprv>) та бібліотеки кафедри. Також студенти мають доступ до стадіону зі штучним покриттям від ТНК «SOCAR Україна». Аудиторії навчального корпусу ННІМВ обладнані як стаціонарними, так і переносними мультимедійними обладнаннями. На Зустрічі 4 академічний персонал відзначив широку матеріально-технічну базу, завдяки якій навчальний процес для першокурсників проводився онлайн і офлайн одночасно, забезпечивши доступ до занять студентам, що перебувають за кордоном, на окупованих територіях тощо. Також відповідно до опитування щодо якості роботи ОПП більшість здобувачів першого (50%) та другого курсу (66.7%) повністю погоджуються з тим, що матеріально-технічні ресурси, необхідні для забезпечення навчального процесу, є наявні. Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету має комп'ютерний клас, книгосховище та кабінет електронної реєстрації; доступ до таких інформаційних ресурсів і баз даних, як «SCOPUS», «Web of Science», «EBSCO» тощо. На Резервній зустрічі гарантка ОП зазначила, що наразі ведеться робота над створенням електронної бібліотеки, що міститиме усі примірники книжок та наукових праць викладачів онлайн. Іногородні студенти мешкають у гуртожитках Університету, що забезпечується Положенням про поселення, переселення та виселення у студентських гуртожитках Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://studmisto.knu.ua/management1/documents1/standing-order/431-polozhennya-pro-posesennia-pereselennia-ta-vyselennia-u-studentskykh-hurtozhytakakh-kyivskooho-natsionalnoho-universytetu-imeni-tarasa-shevchenka>). На Зустрічі 7 здобувачі зазначили гарний стан гуртожитків, що, окрім всього необхідного, також обладнані засобами пожежогасіння та працюючим wi-fi. Під час Резервної зустрічі було з'ясовано, що будівля Інституту міжнародних відносин обладнана великим бомбосховищем, що дозволяє вмістити всіх здобувачів (Резервна Зустріч). Максимально безпечним є також гуртожиток №20, де проживає більшість студентів за освітньою програмою - бомбосховище розташоване в 20 м від входу до гуртожитка. У випадку неможливості проведення аудиторних занять офлайн, дистанційне навчання реалізується на платформі Microsoft Teams та за допомогою системи e-learning.iig.edu.ua. Дисципліни забезпечені необхідними посібниками, виданнями та кафедральними підручниками. РПНД розміщені у вільному доступі на сайті ННІМВ.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Використання інфраструктури КНУ імені Тараса Шевченка, до якої належить аудиторний фонд, бібліотека, комп'ютерні класи, спортивні об'єкти тощо, здійснюється на безоплатній основі, що підтвердила Гарант ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» на Резервній зустрічі та здобувачі вищої освіти на Зустрічі 7. Усі навчальні матеріали знаходяться у вільному та безкоштовному доступі для здобувачів вищої освіти. Більш того, для неформальної комунікації студентів з фахівцями-практиками функціонує Open Space простір, студенти використовують коворкінги і креативні корпуси Інституту. Університет має доступ до наукометричних баз даних Web of Science, EBSCO, Scopus. На Зустрічі 11 було підтверджено, що вся інфраструктура бібліотеки, доступ до навчальної і наукової літератури є безкоштовними для викладачів та студентів КНУ імені Тараса Шевченка. Навчальний корпус та гуртожиток підключені до мережі Інтернет, доступ до wi-fi для здобувачів і викладачів є безкоштовним. Здійснюється перевірка на наявність запозичень у наукових роботах студентів на платформі Unicheck (<https://unicheck.com/uk-ua>) на безоплатній основі відповідно до договору між КНУ імені Тараса Шевченка та компанією Unicheck.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище за ОП є безпечним та дозволяє задовольняє потреби здобувачів. Допуск до навчального корпусу ННІМВ здійснюється за допомогою електронних студ. квитків та електронних перепусток працівників. Використовується відеоспостереження на поверххах і великих лекційних аудиторіях. У закладі вищої освіти забезпечується необхідний рівень безпеки відповідно до санітарно-епідеміологічних норм; в навчальному корпусі та гуртожитку цілодобово чергують представники охорони. Під час Резервної зустрічі було з'ясовано, що будівля ІМВ обладнана великим бомбосховищем, що дозволяє вмістити всіх здобувачів (Резервна Зустріч). Максимально безпечним є також гуртожиток №20, де проживає більшість студентів за освітньою програмою - бомбосховище розташоване в 20 м від входу до гуртожитка. На Зустрічі 9 було підтверджено те, що гуртожиток і будівля Інституту також обладнані засобами пожежогасіння (вогнегасники мають належні терміни придатності, розміщені плани евакуації, персонал обізнаний щодо дій та використання ними), добробут і безпеку співробітників і викладачів Університету забезпечує Адміністративно-господарська частина. Під час акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що приділяється достатня увага морально-психологічному стану здобувачів та викладачів, діє Психологічна служба КНУ імені Тараса Шевченка, що є безкоштовною для всіх учасників освітнього процесу (<https://psyservice.knu.ua/>). Функціонує Університетська клініка (<https://clinic.knu.ua/>), як було зазначено на Зустрічі 9. Працює санаторій-профілакторій, що забезпечує пільги для санаторного лікування студентів. Порядок проведення опитувань регулюється Положенням про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/3ElK31I>). Опитування здобувачів проводяться регулярно та стосуються як якості роботи ОПП, так і опитування щодо якості викладання дисциплін та опитування щодо роботи у віддаленому режимі тощо. Натомість, переважна більшість питань є закритими і не передбачають розгорнутої відповіді з боку студентів. Задля вивчення думок студентів про різні аспекти студентського життя відповідно до Пункту 2.2 Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУ імені Тараса Шевченка в Університеті проводяться вибіркові опитування студентів 2-4 курсу навчання. Тематику такого опитування формує Науково-методичний центр організації навчального процесу. Згідно з Пунктом 2.7 зазначеного Положення здобувачам гарантується конфіденційність й анонімність, тож результати опитувань відсутні у вільному доступі. Відповідно до опитування щодо якості роботи ОПП більшість студентів 2 курсу стверджувальною відповіді на тезу «Мені відомо про можливість надання пропозицій щодо покращення освітньої програми та її освітніх компонентів» (близько 83% респондентів). На Резервній зустрічі гарантка ОП підтвердила, що думка здобувачів, викладена в опитуваннях, враховується.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

КНУ імені Тараса Шевченка забезпечує освітню підтримку здобувачів вищої освіти за ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» через викладацький склад та інші підрозділи Університету через соціальні мережі (Viber, Telegram) та платформу Moodle. Організаційні питання вирішуються шляхом взаємодії з гаранткою ОП, кураторами академічних груп, методистами, працівниками кафедр та деканату, старост груп тощо. Організаційна підтримка здобувачів реалізується через індивідуальну освітню траєкторію, залучаючи викладачів та студентство до заходів та проєктів ННІМВ. Інформування відбувається через офіційний сайт КНУ імені Тараса Шевченка (<https://knu.ua/>), сайт Навчально-наукового інституту міжнародних відносин (<http://www.iir.edu.ua/>), Фейсбук-сторінку ННІМВ (<https://bit.ly/3fVH5sb>), Інстаграм-сторінку КНУ імені Т. Шевченка (<https://bit.ly/3NUALwG>) та телеграм-канал ННІМВ (https://t.me/IMB_IIR). Онлайн-ресурси Університету повною мірою сприяють інформуванню здобувачів. Для забезпечення соціальної підтримки студентів діє Профбюро ННІМВ КНУ імені Тараса Шевченка. Інформаційну та організаційну підтримку здійснює також Студентський парламент (<http://sp.knu.ua/>). Створена Електронна приймальня університету (<https://bit.ly/3UHhKzP>). Водночас, на Зустрічі 4 здобувачі відзначили недостатнє інформування їх про наукові конференції та наукові можливості, що надає ЗВО. Також на Відкритій зустрічі було повідомлено про недостатнє інформування здобувачів за ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» про доступ до робочих програм вибіркових дисциплін на сайті ННІМВ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Реалізація права на освіту студентів з особливими освітніми потребами забезпечується Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3hnyDBf>). Так, згідно з Пунктом 7.1.7 Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка здобувачам, стан здоров'я яких перешкоджає дотриманню в повному обсязі передбачених правилами проведення контролю процедур, за заявою на ім'я декана/директора відповідно до доведеної тяжкості перешкоди та обмеженості можливостей може бути подовжений час виконання завдання (але не більш ніж на половину від встановленого терміну) або надано іншу, адекватну ситуації, можливість пройти заходи контролю. Також відповідно до Пункту 12.3.8 вищевказаного положення Університет забезпечує учасникам освітнього процесу (у т. ч. здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних,

надання їм фахової консультаційної підтримки, тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків. З 2020 року в Університеті запроваджена Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<https://bit.ly/3DSepr3>), що детально описує заходи, впроваджені Університетом для забезпечення інклюзивності, охоплюючи інформаційне, матеріально-технічне, психологічне та інші види забезпечення. Інфраструктура Інституту обладнана для маломобільних людей: вхід до будівлі ННІМВ облаштований пандусами, на постійній основі працюють ліфти, доступні як для викладачів, так і для студентів, сходи обладнані поручнями. На Зустрічі 11 було зазначено, що здобувачі з особливими освітніми потребами мають доступ до Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича: вхід обладнаний пандусом для маломобільних людей, є спеціально облаштована вбиральня для людей з обмеженими фізичними можливостями. Більш того, Бібліотека надає можливість заздалегідь обрати книжки на сайті за електронним репозитарієм (<https://bit.ly/3fPxmTo>) для здобувачів з особливими освітніми потребами. Водночас, в Інституті наразі відсутня кімната матері і дитини для вагітних студенток та здобувачів з дітьми, а також версія онлайн-ресурсів ЗВО (сайти КНУ імені Тараса Шевченка та ННІМВ) для людей з вадами зору. Наразі особи з особливими освітніми потребами навчаються за ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)».

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Вирішення конфліктних ситуацій у КНУ імені Тараса Шевченка регулюється такими документами: Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУ імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3Tj0XK>), Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в КНУ імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3hu21WP>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3DNGfo8>), Етичний кодекс університетської спільноти (<https://bit.ly/3WSdVtu>), Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3DMLMeQ>) та Антикорупційною програмою КНУ імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3GkK9bl>). Процедура вирішення конфліктних ситуацій є чіткою та зрозумілою. Відповідно до Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>) Постійна комісія розглядає порушення принципів і норм поведінки, визначених в Етичному кодексі, шляхом отримання письмового подання керівника структурного підрозділу про таке порушення. На Зустрічі 7 здобувачі за ОП відзначили, що у випадку конфліктних ситуацій вони можуть повідомити про таке через Раду студентів ННІМВ. Вирішенням конфліктних ситуацій також можуть займатися гарант ОП, деканат, працівники кафедр, куратори академічних груп, методисти. Однак, студенти зазначили, що не знають про можливість вирішити конфліктну ситуацію анонімно без безпосереднього звернення до вищевказаних осіб. Відповідно до опитування щодо якості роботи ОПІ, лише 33,3% здобувачів першого курсу повністю погоджуються з тим, що їм відома процедура своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань (зокрема, пов'язаних з конфліктами, сексуальними домаганнями, корупцією, дискримінацією тощо), що свідчить про недостатнє інформування здобувачів про процедури вирішення конфліктних ситуацій. Про випадки конфліктних ситуацій за ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» зазначено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Розвинута інфраструктура та матеріально-технічне забезпечення із безоплатним доступом для здобувачів і викладачів (мова йдеться про навчальний корпус, аудиторний фонд, гуртожитки, бібліотека, комп'ютерні класи, спортивні зали, ідальню). 2. Належна увага приділяється морально-психологічному стану здобувачів та викладачів, діє Психологічна служба КНУ імені Тараса Шевченка, Університетська клініка КНУТШ, санаторій-профілакторій. 3. Створена чітка і зрозуміла процедура вирішення конфліктних ситуацій. 4. Освітнє середовище здобувачів вищої освіти за ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» є безпечним та дозволяє задовольнити їхні потреби (мова йдеться про наявність електронної пропускнуої системи допуску до навчального корпусу, використання відеоспостереження на поверхах і великих лекційних аудиторіях, цілодобове чергування представників охорони).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатня інформаційна та освітня підтримка здобувачів за ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)», рекомендується покращити інформування щодо наукових конференцій та можливостей, а також щодо вільного доступу до програм вибіркового дисциплін на сайті ННІМВ. 2. Розглянути можливість створення кімнати матері і дитини для здобувачів з особливими освітніми потребами, а також розробити версію офіційних інформаційних ресурсів ЗВО для людей з вадами зору. 3. Недостатнє інформування здобувачів про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За результатом акредитаційної експертизи експертна група вважає, що ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» повністю відповідає підкритеріям 7.1, 7.2, 7.3, та має достатній рівень узгодженості відповідно до підкритеріїв 7.4, 7.5 і 7.6. КНУ імені Тараса Шевченка забезпечує належний рівень матеріально-технічної бази, безоплатний доступ викладачів та студентів до навчальних матеріалів й інфраструктури ЗВО, безпечне освітнє середовище як у фізичному, так і у психологічному аспекті. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку студентів. Однак рекомендується приділити більшу увагу інформаційній і організаційній підтримці здобувачів, інформуванню студентів про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій, а також розглянути можливість створення кімнати матері і дитини і адаптації веб-сайтів КНУ імені Т. Шевченка та ННІМВ для людей з вадами зору. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» відповідає Критерію 7 на рівень В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Експертна група в результаті аналізу відомостей СО, за результатами вивчення розміщених документів на сайті КНУТШ, під час онлайн зустрічей пересвідчилася, що в ЗВО є низка нормативних документів, що забезпечують функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО регулюється: «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/SNmY3Rx>); «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/hNmY7yL>); Наказом Ректора «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (<https://cutt.ly/ENmUqtF>). У 2021 р., в зв'язку із прийняттям Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» ОП була переглянута відповідно до цього нормативного документу. Під час зустрічі із академічним персоналом та роботодавцями ЕГ з'ясувала, що їхню думку враховували при розробці та перегляді ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» (Зустріч 4; Зустріч 12). Частина НПП кафедри міжнародного регіоназнавства входить до складу робочої групи із розробки ОП. Під час зустрічі із НПП (зустріч 4), вони повідомили, що брали участь у розробці та обговоренні ОП на засіданнях кафедри та в рамках робочих груп. Підтвердженням цього є, надані на запит ЕГ, протоколи кафедри (Протокол №1 від 31.08.2021). На сайті ІМВ розміщено проєкт ОП, всі бажаючі могли подати рекомендації до моменту її впровадження. При розробці ОП були надані позитивні рекомендації та відгуки від різних груп стейкхолдерів, які розміщені на сайті ІМВ (<https://cutt.ly/iNmJODM>). Під час зустрічі із представниками роботодавців (зустріч 12) - Зіневич І., Запорізька І., Новицька Н., Бовсунський П., Онищенко М., Орлова А. підтвердили ЕГ, що надавали рекомендації при розробці та перегляді ОП. ЗВО систематично проводить опитування здобувачів ОП з метою покращення якості освіти, здійснює моніторинг освітнього процесу та якості викладання на цій ОП (результати опитувань були надані ЕГ згідно запиту).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ під час онлайн зустрічі із здобувачами ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» та із головою профбюро НН ІМВ КНУТШ отримала підтвердження участі студентів та органів студентського самоврядування у системі забезпечення якості освіти у ЗВО та за цією ОП. Голова профбюро НН ІМВ КНУТШ підтвердив, що органи студентського самоврядування представлені у вченій раді ІМВ та ЗВО, де розглядаються питання затвердження та перегляду ОП. Також, вони підтвердили, що можуть безпосередньо контактувати із менеджментом ІМВ щодо покращення освітнього процесу, повідомляти та вирішувати проблемні питання тощо. Представник профспілки студентів ІМВ підтвердив, що ЗВО проводить систематичні опитування здобувачів щодо якості викладання, якості освітнього процесу, наявна анонімна система повідомлення інформації від здобувачів (зустріч 8). На зустрічі із здобувачами освіти (зустріч 7) ЕГ отримали підтвердження, що ЗВО здійснює періодичне опитування думки здобувачів у процесі

викладання на цій ОП чи неформального спілкування. Здобувачі, шляхом неформального спілкування, в рамках навчального процесу, із гаранткою ОП, через звернення до завідувача кафедри, органів студентського самоврядування, методиста кафедри, менеджменту ЗВО можуть повідомити про свої проблеми чи побажання щодо покращення освітнього процесу. Гарантка ОП повідомила, що постійно здійснює моніторинг освітнього процесу на ОП, думки та побажання студентів враховуються, результати опитування обговорюються на засіданнях кафедри (Пр. №1 засідання кафедри міжнародного регіонознавства від 31.08.2021; пр. №12 засідання кафедри міжнародного регіонознавства від 30.06.2022). ЗВО проводить централізовані опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу, що підтвердив керівник відділу якості освіти КНУТШ (зустріч 11) та представник менеджменту ЗВО (зустріч 1). Загалом, студенти підтвердили задоволеність навчанням на цій ОП (зустріч 7). Оскільки ОП є новою, то при розробці та перегляді програми здобувачі не залучались. Під час спілкування із здобувачами ОП деякі студенти повідомили, що все ж мають певні труднощі із освітнім процесом на цій ОП (доступ до інформаційних матеріалів дисциплін, інформування студентів ОП про наукові та інші заходи, проблеми при виборі другої іноземної мови), тому ЕГ рекомендує посилити комунікацію із здобувачами в умовах війни та їхнє інформування. Також, ЕГ рекомендує ЗВО, при майбутньому перегляді ОП, включити до складу робочої групи представників здобувачів цієї ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічей із представниками роботодавців (зустріч 12) експертною групою було з'ясовано, що частина з них надавали рекомендації при розробці ОП. Зіневич І. зазначила, що при розробці ОП із нею узгоджувалась структура ОП, вона надавала рекомендації щодо конкретних навичок, якими повинні володіти здобувачі, її думка була врахованою. Представниця роботодавців Запорізька І. підтвердила, що під час розробки ОП надавала рекомендації, її думка була врахована: рекомендації щодо посилення патріотичної складової освітнього процесу, практичної складової написання аналітичних матеріалів. Новицька Н. також підтвердила участь в обговоренні ОП на момент її розробки. Бовсунський П. надавав рекомендації щодо посилення економічної та політологічних складових ОП, рекомендації враховані. Онищенко М. надавав рекомендації щодо посилення освітнього процесу практичними дисциплінами, рекомендував додати аналітичний аспект. Орлова А. також підтвердила під час зустрічі із ЕГ, що надавала рекомендації при розробці та перегляді ОП. Представники роботодавців підтвердили, що на постійній основі неформально спілкуються із гаранткою ОП та представниками кафедр, надають рекомендації щодо наповнення предметної та практичної складової освітнього процесу (Зустріч 12). За результатами зустрічі із гаранткою ОП було підтверджено взаємодію випускової кафедри із роботодавцями, організацію спільних заходів тощо. Кафедра міжнародного регіонознавства проводить опитування роботодавців більше у неформальній обстановці. ЕГ ознайомилась із рецензіями роботодавців щодо актуальності цієї ОП. ЕГ рекомендує систематизувати процес опитування широкого кола роботодавців, розробити електронні форми-опитувальники, запровадити чіткий механізм взаємодії між ЗВО та роботодавцями щодо покращення якості освіти на цій ОП, включити їх до складу робочих груп при перегляді ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час онлайн зустрічей було підтверджено, що університет має досвід зворотнього зв'язку із випускниками (зустріч із гарантом, із керівником Центру кар'єри, із роботодавцями). ЗВО запрошує випускників на публічні лекції, багато випускників є працівниками ІМВ. У ЗВО існує чіткий механізм відстеження кар'єрного шляху випускників. В Інституті міжнародних відносин працює Центр кар'єри та працевлаштування (<https://bit.ly/3A1F5Eu>), який окремо займається розвитком кар'єри випускників, залучає потенційних роботодавців, проводить освітні заходи задля підготовки випускників інституту до легшої інтеграції до сучасного ринку праці. Центр кар'єри проводить такий захід, як Ярмарок кар'єри, де випускники ІМВ можуть знайти потенційну роботу. Під час спілкування із роботодавцями, ЕГ встановила, що Випускники ІМВ є високозатребуваними на ринку праці. У 2011 році створено «Асоціація випускників ІМВ» <https://www.facebook.com/iiralumni/>, яка є форумом для обміну думками між випускниками ІМВ, займається вистежуванням кар'єрного шляху випускників інституту, питанням збору інформації про кар'єрний шлях випускників та працевлаштування. Випускники ІМВ постійно залучаються до наукових заходів в рамках кафедри та інституту. Гарантка ОП підтвердила, що кафедра постійно контактує із випускниками, проводить моніторинг їхнього кар'єрного росту. Випускники ІМВ під час зустрічей позитивно відгукувались про навчання у цьому ЗВО та можливість працевлаштування після закінчення ІМВ. Хоча випускників цієї ОП ще немає, все ж кафедра має позитивну практику взаємодії з усіма випускниками інших ОП, тому кафедри міжнародного регіонознавства ЕГ рекомендує на своєму сайті розробити рубрику «Кращі випускники».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедура реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми прописана в Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в КНУТШ (<https://cutt.ly/4NmHEAN>). У ЗВО існує багаторівнева система контролю якості освіти. Вищий рівень забезпечується

менеджментом та відповідними структурними підрозділами ЗВО(відділ забезпечення якості освіти). Рівень ІМВ забезпечується менеджментом інституту, заслуховуються звіти гарантів на засіданні вченої ради інституту. Представники студентів входять до складу вченої ради ІМВ та можуть висувати власні пропозиції щодо покращення освітнього процесу, голосувати за прийняття відповідних ОП(зустріч 8). У ІМВ функціонує науково-методична комісія, котра моніторить та затверджує ОП. Також, відповідний моніторинг та забезпечення здійснюється профільною кафедрою міжнародних відносин (завідувачем, методистом, викладачами). Здобувачі можуть звернутись до куратора, передати через нього проблемні питання менеджменту ЗВО. Деканат Інституту МВ постійно збирає інформацію про відвідування пар студентами, аналізує їхню якість та успішність, збирає старостати, через які студенти можуть довести свої проблеми та пропозиції до менеджменту ІМВ. Під час зустрічі із здобувачами ОП ЕГ встановила, що студенти можуть повідомити про свої проблеми через телеграм групи, зокрема безпосередньо методисту ОП(зустріч 7). Здійснюються моніторинги пар, проведення відкритих занять, взаємовідвідування пар, опитування щодо якості викладання. Ключову роль у забезпеченні якості освіти на ОП відіграє гарант ОП. Під час зустрічі із гаранткою ОП було встановлено, що вона постійно здійснює моніторинг викладання на ОП, доводить інформацію до відома завідувача кафедри, менеджменту ЗВО, аналізує опитування студентів, роботодавців, виступає із пропозиціями щодо покращення освітнього процесу на засідання кафедри, вчених радах ІМВ. Керівник відділу якості освіти КНУТШ, представники менеджменту ІМВ та менеджменту ЗВО зазначили, що постійно забезпечують моніторинг якості на цій ОПП, реагують на всі пропозиції та враховують їх при покращенні освітнього процесу.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП акредитується вперше. Однак, ЕГ проаналізувала висновки акредитаційних експертиз, що відбувались у ІМВ на ОР «Магістр» (<https://bit.ly/3UIBumx>) та ОР «Доктор філософії» (<https://bit.ly/3NR0DaY>) за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». При спілкуванні із менеджментом ЗВО, керівництвом ІМВ, відділом забезпечення якості освіти КНУТШ ними було зазначено, що ЗВО враховує рекомендації, що були надані їм під час акредитацій інших ОП. Зокрема, ЕГ було встановлено, що ЗВО здійснює покращення та систематизацію роботи сайту ІМВ, працює над створенням електронної бібліотеки (видання ІМВ), проводить часткові ремонти в деяких гуртожитках.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО прийнято та реалізується на практиці «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в КНУТШ» (<https://cutt.ly/hNmH9lx>). Під час спілкування ЕГ із представники різних фокус-груп більшість підтвердила розуміння своєї участі у системі забезпечення якості освіти. Було з'ясовано, що процес забезпечення якості освітньої діяльності передбачає моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу в тому числі і в дистанційному режимі; забезпечення публічності інформації про діяльність ІМВ; підвищення якості викладання; культурне, патріотичне виховання здобувачів; створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових доробках НПП та здобувачів вищої освіти; посилення кадрового потенціалу; моніторинг якості освітнього процесу; проведення опитувань усіх груп стейкхолдерів; формування конкурентного випускника. ЕГ група встановила, що в ЗВО наявна багаторівнева система забезпечення якості освіти (зустріч 1, зустріч із гарантом ОП). В результаті аналізу наданих документів(протоколи засідання кафедри, результати опитування) та зустрічей ЕГ із менеджментом ЗВО та ІМВ, студентським самоврядування, представниками академічного персоналу було отримано підтвердження моніторингу якості шляхом проведення опитувань здобувачів вищої освіти з питань задоволеності якістю освітніх послуг, рівнем викладання за цією ОП, формування індивідуальної освітньої траєкторії, вибору навчальних дисциплін тощо. Під час зустрічі із представниками допоміжних служб (зустріч 10) ЕГ встановила, що не всі учасники освітнього процесу розуміють своє місце у системі забезпечення якості освіти. ЕГ рекомендує провести ЗВО заходи щодо формування у всіх учасниках освітнього процесу розуміння культури якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У КНУТШ процедура внутрішнього забезпечення якості освіти є чіткою, має багаторівневий характер забезпечення, розроблена низка нормативних документів, що регламентують систему якості освіти у ЗВО. У ЗВО наявна багатоканальна система опитування думки здобувачів вищої освіти шляхом опитування їх після завершення кожного курсу, загального опитування щодо якості освіти, загальноуніверситетського опитування щодо якості освіти, неформальні механізми опитування думки здобувачів. ІМВ має чіткий механізм співпраці із випускниками. ЗВО знаходиться на постійному контакті із випускниками, залучає їх до наукових заходів, випускники виступають роботодавцями. У ІМВ організуються форуми "Кар'єри", наявна інституція.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

У зв'язку із військовими діями в Україні, частина здобувачів мають проблеми із отриманням інформаційних матеріалів із дисциплін, що викладаються на цій ОП, інформацією про наукові дисципліни, вибір другої іноземної мови. ЕГ рекомендує посилити комунікацію із здобувачами ОП для підвищення якості освітнього процесу. Не всі учасники освітнього процесу розуміють своє місце у системі забезпечення якості освіти. ЕГ рекомендує ЗВО провести заходи щодо посилення розуміння культури якості освіти усіма учасниками освітнього процесу. На сайті кафедри міжнародне регіоназнавство відсутня рубрика «Кращі випускники». ЕГ рекомендує Кафедрі міжнародне регіоназнавство на своєму сайті розробити рубрику «Кращі випускники». Відсутня системність опитування представників роботодавців. ЕГ рекомендує систематизувати процес опитування широкого кола роботодавців, розробити опитувальні форми, запровадити чіткий механізм взаємодії між ЗВО та роботодавцями щодо покращення якості освіти на цій ОП, включити їх до складу робочих груп при перегляді ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідає підкритеріям 8.1, 8.4, 8.5, 8.6. та має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 8.2., 8.3, 8.7.. КНУТШ має багаторівневу систему забезпечення якості ОП. ЗВО постійно зконтактує із здобувачами, питає їхню думку; своєчасно реагує на проблеми та виявлені недоліки на ОП. Загалом, більшість стейкхолдерів освітнього процесу розуміють своє місце у системі забезпечення культури якості освіти. ІМВ тісно співпрацює із випускниками. Однак ОП має певні незначні недоліки. Більшої уваги потребує формування системної співпраці із роботодавцями, опитування та врахування їхньої думки у навчальному процесі. В період воєнного стану потребує посилення комунікація із здобувачами щодо питань навчального процесу. Варто звернути увагу на формування розуміння культури якості освіти у всіх учасників освітнього процесу. Таким чином, ЕГ визначивши сильні та слабкі сторони, вважає, що ОП відповідає критерію 8 на рівень В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури та правила щодо прав та обов'язків учасників освітнього процесу є доступними для них на офіційному сайті КНУ імені Т. Шевченка (<https://knu.ua/>) та Навчально-наукового інституту міжнародних відносин (<https://bit.ly/3Ek9UNb>). Вони регламентуються Статутом університету (<https://bit.ly/3EiVrLr>), Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018-2025 року (<https://bit.ly/3Ej6Hrd>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3EL9dQ>), Положенням про систему забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/3UKIPSK>), Етичним кодексом Університетської спільноти (<https://bit.ly/3ApXATB>), Антикорупційною програмою КНУ імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3GoxvoH>). Зазначені нормативно-правові акти ЗВО є чіткими і зрозумілими та розміщеними у відкритому доступі на офіційному сайті для здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів. Права та обов'язки дотримуються, скарг від учасників освітнього процесу виявлено не було (Зустріч 7).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект освітньо-професійної програми «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох мов)» за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» від 2021 року розміщений на сайті ННІМВ (<https://bit.ly/3fplkQo>). Проект опису освітньо-професійної програми був представлений на громадське обговорення, тож наявні пропозиції та зауваження можна надсилати на електронну пошту кафедри міжнародного регіоназнавства ННІМВ та за вказаним номером телефону. На Резервній зустрічі гарант ОП підтвердила, що Проект був розміщений на сайті ще до затвердження освітньої програми, щоб зацікавлені особи могли викласти свої пропозиції у зручний для них спосіб. Більш того, на Зустрічі 12 стейкхолдери освітньої програми зазначили, що залучалися до розробки ОП; пропозиції

вносилися та обговорювалися в індивідуальному порядку ознайомлення з ОПП шляхом отримання Проєкту електронною поштою. Натомість, відповідно до опитування щодо якості роботи ОПП 54,5% здобувачів другого курсу на твердження «я брав (ла) участь в обговоренні змін до освітньої програми і мені зрозумілі причини врахування або неврахування моїх пропозицій» відповіли «важко відповісти або не знаю про таке», що свідчить про недостатнє інформування здобувачів щодо їхньої участі у вдосконаленні освітньої програми. Також відповідно до Проєкту ОПП від 2021 року стейкхолдери до робочої групи не входили. Враховуючи те, що громадське обговорення ОП завершено, експертна група не може бути впевненою, що Проєкт ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох мов)» був оприлюднений на сайті ЗВО до моменту його затвердження. Окрім цього, процедура пролонгації освітньої програми на 2022-2023 навчальний рік не є висвітлена у вільному доступі на сайті: відсутньою була можливість громадського обговорення, внесення змін та рекомендацій з боку стейкхолдерів. Більш того, Проєкт освітньої програми від 2022 року є відсутнім на сайті ННІМВ.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох мов)» розміщена у вільному доступі на сайті Навчально-наукового інституту міжнародних відносин за посиланням: <https://bit.ly/3NQXVUK>. У освітньо-професійній програмі відображено загальну інформацію, мету ОП, характеристику програми, придатність випускників до подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності і результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, інформацію про академічну мобільність, перелік компонентів ОПП, структурно-логістична схема ОП, інформацію про форму атестації здобувачів, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матрицю забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП. Інформації достатньо для інформування всіх зацікавлених сторін щодо змісту, цілей, очікуваних результатів навчання та компонентів ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох мов)». Відповідно до опитування щодо якості роботи ОПП більшість здобувачів першого і другого курсу відзначили, що опис дисциплін (робочі програми) є у вільному доступі та вони ознайомлені зі змістом освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, є чіткими і зрозумілими, доступні у відкритому доступі для здобувачів вищої освіти, викладачів за освітньою програмою, роботодавців й інших стейкхолдерів. КНУТІШ своєчасно оприлюднює на офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох мов)».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Процедура пролонгації освітньої програми на поточний 2022-2023 навчальний рік не є висвітленою у вільному доступі на сайті ННІМВ: відсутній Проєкт ОПП, затверджений у 2022 році, відсутня інформація про проведення громадського обговорення щодо пролонгації ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» у 2022 році. Також відповідно до наскрізних опитувань інформування здобувачів щодо їхньої участі у вдосконаленні освітньої програми є недостатнім. Рекомендується посилити таке інформування.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

За результатом акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що ОПП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» повністю відповідає підкритеріям 9.1, 9.3 та має достатній рівень узгодженості відповідно до підкритерію 9.2. Нормативно-правові

документи, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, є чіткими і зрозумілими та знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ННІМВ і КНУ імені Тараса Шевченка. Проєкт ОПП за 2021 рік, що є на сьогодні діючою ОП, викладені на сайті Інституту. Водночас, на сайті ЗВО не висвітлена процедура пролонгації освітньої програми. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Країнознавство (американістика, сходознавство, європейські студії, африканістика) (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)» відповідає Критерію 9 на рівень В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Панасенко Ганна Сергіївна

Члени експертної групи

Хомутенко Людмила Іванівна

Цебенко Олег Олександрович

Балак Ілона Олександрівна

Ковальчук Марина Олегівна